

Nr 8.

Godkänd av första kammaren den 30 april 1938.

Godkänd av andra kammaren den 30 april 1938.

*Riksdagens skrivelse till Konungen angående vissa av Kungl. Maj:t
för budgetåret 1938/39 under riksstatens åttonde huvud-
titel gjorda framställningar m. m.*

(Statsutskottets utlåtande nr 8.)

Till Konungen.

Ecklesiastikdepartementet.

1:o **Ecklesiastikdepartementet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag uti propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39 (punkt 1 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1938), har riksdagen

dels å personalförteckningen för ecklesiastikdepartementet under rubriken Tjänstemän å extra stat uppfört 2 förste kanslisekreterare i lönegraden B 26;

dels godkänt följande avlöningsstat för ecklesiastikdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat:

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24,000
2. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	»	188,000
3. Avlöning till tjänsteman å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	100
4. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	»	34,800
5. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	2,200

6. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 51,050	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>för-</i> <i>slagsvis</i>	» 6,950 kronor	58,000
7. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	13,000
	<u>Summa förslagsanslag</u>	<u>kronor 320,100;</u>

dels ock till *Ecklesiastikdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 320,100 kronor.

2:o) **Ecklesiastikdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2) har riksdagen till *Ecklesiastikdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 63,600 kronor.

Arkiv, bibliotek och museer.

3:o) **Riksarkivet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3) har riksdagen dels å personalförteckningen för riksarkivet uppfört ytterligare en förste arkivarie i lönegraden B 26;

dels godkänt följande avlöningsstat för riksarkivet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 141,700	
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 44,100	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> »	<u>6,200</u> »	50,300
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	10,200
	<u>Summa förslagsanslag</u>	<u>kronor 202,200;</u>

dels ock till *Riksarkivet*: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 202,200 kronor.

4:o) **Riksarkivet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4) har riksdagen till *Riksarkivet*: *Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 51,900 kronor.

5:o) **Riksarkivet: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten.** Kungl. Maj:t har (punkt 5) föreslagit riksdagen att till *Riksarkivet*: *Inköp av arkivalier och tryckta arbeten* för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 12,000 kronor.

Det av Kungl. Maj:t framställda förslaget om höjning av anslaget i syfte

att bereda ökade medel till arkivalieinköp har riksdagen icke velat motsätta sig. Riksdagen vill emellertid i detta sammanhang fästa uppmärksamheten på en omständighet, som är ägnad att i vissa fall driva upp prisnivån på arkivalier, nämligen den stundom förekommande konkurrensen mellan olika kulturinstitutioner om salubjudna arkivalier. Riksdagen finner det angeläget, att en dylik prisfördyrande konkurrens undviks, exempelvis genom ökad samverkan mellan de olika institutionerna.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Riksarkivet: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 12,000 kronor.

6:o) **Riksarkivet: Bokbindning och konservering av arkivalier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6) har riksdagen till *Riksarkivet: Bokbindning och konservering av arkivalier* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 23,300 kronor.

7:o) **Riksarkivet: Fortsatt utgivande genom riksarkivet av sådana handlingar, som äro av vikt för fäderneslandets historia.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7) har riksdagen till *Riksarkivet: Fortsatt utgivande genom riksarkivet av sådana handlingar, som äro av vikt för fäderneslandets historia*, för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 8,000 kronor.

8:o) **Landsarkiven m. m.: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8) har riksdagen dels å personalförteckningen för landsarkiven m. m. uppfört en andre arkivarie i lönegraden B 21 vid landsarkivet i Uppsala;

dels godkänt följande avlöningsstat för landsarkiven m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> .	kronor 83,400
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 43,100
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> »	3,200 » 46,300
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 1,350
Summa förslagsanslag kronor 131,050;	

dels ock till *Landsarkiven m. m.: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 134,400 kronor.

9:o) **Landsarkiven m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9) har riksdagen till *Landsarkiven m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 47,000 kronor.

10:o) **Landsarkiven m. m.: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten. Landsarkiven m. m.: Bokbindning och konservering av arkivalier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Landsarkiven m. m.: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten* ett reservationsanslag av 2,200 kronor; dels ock till *Landsarkiven m. m.: Bokbindning och konservering av arkivalier* ett reservationsanslag av 33,900 kronor.

11:o) **Kungl. biblioteket: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11) har riksdagen

dels höjt den i avlöningsstaten för kungl. biblioteket under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal uppförda delposten till avlöningsförhöjningar m. m. från förslagsvis 5,300 kronor till förslagsvis 10,000 kronor samt i anledning härav höjt nämnda anslagspost till 96,070 kronor och avlöningsstatens slutsumma till 245,200 kronor;

dels ock till *Kungl. biblioteket: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 245,200 kronor.

12:o) **Kungl. biblioteket: Omkostnader. Kungl. biblioteket: Bokinköp och bokbindning.** Kungl. Maj:t har (punkt 12) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1938/39 anvisa dels till Kungl. biblioteket: Omkostnader ett förslagsanslag av 62,100 kronor, dels ock till Kungl. biblioteket: Bokinköp och bokbindning ett reservationsanslag av 110,000 kronor.

Under åttonde huvudtiteln äro nu anvisade bland annat följande belopp till bokinköp och bokbindning, nämligen till

kungl. biblioteket	kronor	110,000
stifts- och landsbiblioteken	»	13,500
universitetet i Uppsala	»	148,500
» i Lund	»	137,000
karolinska mediko-kirurgiska institutet	»	24,800
tekniska högskolan	»	35,000
Chalmers tekniska högskola	»	15,000

Summa kronor 483,800.

Det är alltså med betydande anslag, som staten bekostar inköp och bindning av böcker för de större statliga bibliotekens räkning. För att dessa anslagsmedel skola komma till bästa möjliga användning, synes det påkallat att mellan ifrågavarande bibliotek och jämväl de andra allmänna bibliotek, som i detta sammanhang äro att räkna med, sker ett nära samarbete, syftande bland annat till att undvika att två eller flera bibliotek var för sig anskaffa exemplar av mer sällan nyttjade, dyrare böcker. Riksdagen har sig bekant, att ett sådant samarbete redan nu i viss utsträckning förekommer, men har anledning uttala önskvärdheten av att samarbetet stärkes och ytterligare utvecklas.

Mot Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag om anslag till kungl. biblioteket för nästa budgetår till omkostnader samt bokinköp och bokbindning har riksdagen intet att erinra.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Kungl. biblioteket: Omkostnader* ett *förslagsanslag* av 62,100 kronor; dels ock till *Kungl. biblioteket: Bokinköp och bokbindning* ett *reservationsanslag* av 110,000 kronor.

13:o) **Stifts- och landsbibliotek: Avlöningar. Stifts- och landsbibliotek: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Stifts- och landsbibliotek: Avlöningar* ett *förslagsanslag* av 31,400 kronor; dels ock till *Stifts- och landsbibliotek: Omkostnader* ett anslag av 2,000 kronor.

14:o) **Stifts- och landsbibliotek: Bokinköp och bokbindning m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 14) föreslagit riksdagen att till Stifts- och landsbibliotek: Bokinköp och bokbindning m. m. för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 17,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 1,500 kronor, avseende en tillfällig förstärkning av det för bokinköp och bokbindning vid stifts- och landsbiblioteket i Linköping avsedda anslagsbeloppet för möjliggörande av förnyelse och komplettering av referens- och handboksbiblioteket.

Riksdagen, som icke har något att erinra mot en tillfällig förstärkning av ifrågavarande anslagsmedel, vill emellertid framhålla, att den omständigheten, att dessa bibliotek tillika tjänstgöra såsom centralbibliotek, motiverar, att vederbörande stadskommuner och landsting understödja stifts- och landsbiblioteken mer verksamt än nu sker. Det synes önskvärt, att Kungl. Maj:t tager denna fråga under närmare omprövning.

Under återopande av vad sålunda anförts och under hänvisning i övrigt till vad riksdagen under punkten 12:o) yttrat rörande bokinköp för vissa bibliotek, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Stifts- och landsbibliotek: Bokinköp och bokbindning m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 17,000 kronor.

15:o) **Bidrag till pedagogiska biblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15) har riksdagen såsom *Bidrag till pedagogiska biblioteket* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 7,000 kronor.

16:o) **Nationalmuseet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för nationalmuseet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> . kronor	100,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	8,180
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m. kronor	58,920
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> » 6,000 »	64,920
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	8,900

Summa förslagsanslag kronor 182,000;

dels ock till *Nationalmuseet*: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 182,000 kronor.

17:o) **Nationalmuseet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17) har riksdagen till *Nationalmuseet: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 43,700 kronor.

18:o) **Nationalmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18) har riksdagen till *Nationalmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 66,000 kronor.

19:o) **Nationalmuseet: Vandringsutställningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19) har riksdagen till *Nationalmuseet: Vandringsutställningar m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 8,500 kronor.

20:o) **Livrustkammaren: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20) har riksdagen

dels höjt den i avlöningsstaten för livrustkammaren under anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal uppförda delposten till grundavlöningar m. m. från 27,800 kronor till 30,800 kronor samt i anledning härav höjt nämnda anslagspost till 33,700 kronor och avlöningsstatens slutsumma till 60,000 kronor;

dels ock till *Livrustkammaren: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 60,000 kronor.

21:o) **Livrustkammaren: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21) har riksdagen till *Livrustkammaren: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 7,900 kronor.

22:o) **Livrustkammaren: Underhåll och ökande av samlingarna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22) har riksdagen till *Livrustkammaren: Underhåll och ökande av samlingarna* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 2,000 kronor.

23:o) **Naturhistoriska riksmuseet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23) har riksdagen dels godkänt följande avlöningsstat för naturhistoriska riksmuseet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat:

1.	Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	194,000
2.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl.		
	Maj:t:		
	a. Lönetillägg åt professorn E. Stensiö	kronor	1,060
	b. Övriga arvoden och särskilda ersättningar	»	3,600
			4,660
3.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
	a. Grundavlöningar m. m.	kronor	50,900
	b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	1,900
			52,800
4.	Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	12,540
	Summa förslagsanslag	kronor	264,000;

dels ock till *Naturhistoriska riksmuseet: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 264,000 kronor.

24:o) **Naturhistoriska riksmuseet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24) har riksdagen till *Naturhistoriska riksmuseet: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 48,000 kronor.

25:o) **Naturhistoriska riksmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25) har riksdagen till *Naturhistoriska riksmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 92,200 kronor.

26:o) **Statens etnografiska museum: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26) har riksdagen

dels ökat den i avlöningsstaten för statens etnografiska museum under anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal uppförda delposten till grundavlöningar m. m. från 12,150 kronor till 21,150 kronor ävensom i anledning härav ökat ej mindre nämnda anslagspost från 12,800 kronor till 21,800 kronor än även avlöningsstatens slutsumma från 35,500 kronor till 44,500 kronor;

dels ock till *Statens etnografiska museum: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 44,500 kronor.

27:o) **Statens etnografiska museum: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27) har riksdagen till *Statens etnografiska museum: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 24,200 kronor.

28:o) **Statens etnografiska museum: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28) har riksdagen till *Statens etnografiska museum: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 5,900 kronor.

29:o) **Bidrag till nordiska museet.** Kungl. Maj:t har (punkt 29) föreslagit riksdagen att såsom bidrag till nordiska museet för budgetåret 1938/39 anvisa ett anslag av 240,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och får därför anmäla, att riksdagen såsom *Bidrag till nordiska museet* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 240,000 kronor.

30:o) **Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30) har riksdagen såsom *Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 27,000 kronor.

31:o) **Bidrag till egyptiska museet. Bidrag till museal vård av Cypernexpeditionens fyndmaterial.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 31 och 32) har riksdagen — med förmälan, att riksdagen icke har något att erinra mot att förevarande anslagsändamål, vilka hittills tillgodosetts medelst bidrag av lotterimedel, i fortsättningen främjas genom anslag å riksstaten — för budgetåret 1938/39 anvisat dels såsom *Bidrag till egyptiska museet* ett anslag av 20,000 kronor; dels ock såsom *Bidrag till museal vård av Cypernexpeditionens fyndmaterial* ett anslag av 15,000 kronor.

32:o) **Bidrag till musikhistoriska museet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33) har riksdagen såsom *Bidrag till musikhistoriska museet* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 11,500 kronor.

33:o) **Bidrag till svenska skolmuseet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34) har riksdagen såsom *Bidrag till svenska skolmuseet* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 3,500 kronor.

Kyrkliga ändamål.

34:o) **Domkapitlen och stiftsnämnderna: Avlöningar. Domkapitlen och stiftsnämnderna: Omkostnader. Domkapitlen och stiftsnämnderna: Uppförande av domkapitelshus i Växjö m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 35 och 36) om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sina beslut.

35:o) **Kleresistaten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37) har riksdagen till *Kleresistaten* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 8,000 kronor.

36:o) **Vissa ersättningar till kyrkofonden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38) har riksdagen till *Vissa ersättningar till kyrkofonden* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 5,046,400 kronor.

37:o) **Ersättning åt vissa församlingar till följd av lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39) har riksdagen till *Ersättning åt vissa församlingar till följd av lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 65,000 kronor.

38:o) **Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40) har riksdagen till *Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 17,300 kronor.

39:o) **Lappmarks ecklesiastikverk. Stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Lappmarks ecklesiastikverk* ett *förslagsanslag* av 3,500 kronor; dels ock till *Stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket*, ett anslag av 3,600 kronor.

40:o) **Avlöningar till pastorer vid svenska församlingar i utlandet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42) har riksdagen till *Avlöningar till pastorer vid svenska församlingar i utlandet* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 30,000 kronor.

41:o) **Religiös och social verksamhet bland svenskar i vissa utländska hamnstäder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43) har riksdagen till *Religiös och social verksamhet bland svenskar i vissa utländska hamnstäder* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 74,400 kronor.

42:o) **Kyrkors underhåll. Ersättningar till kyrkor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Kyrkors underhåll* ett *reservationsanslag* av 2,100 kronor; dels ock till *Ersättningar till kyrkor* ett *förslagsanslag* av 183,000 kronor.

43:o) **Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord.** I enlighet med

Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45) har riksdagen till *Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord*, för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 7,000 kronor.

Akademier m. m.

44:o) **Bidrag till svenska akademien.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46) har riksdagen såsom *Bidrag till svenska akademien* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 8,300 kronor.

45:o) **Bidrag till vetenskapsakademien.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47) har riksdagen såsom *Bidrag till vetenskapsakademien* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 53,600 kronor.

46:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 48) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för de under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien lydande riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m., *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för nämnda, under akademien lydande institutioner, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39, *dels ock* till Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 323,700 kronor.

Riksdagen delar departementschefens uppfattning i fråga om behovet av en omorganisation av de till vitterhetsakademien knutna statliga institutionerna. Den anslagshöjning, som föranledes av det av departementschefen framlagda omorganisationsförslaget, uppgår till icke mindre än 115,500 kronor. Denna anslagshöjning får ses mot bakgrunden av att den svävande omorganisationsfrågan under en lång följd av år ansetts lägga hinder i vägen för en förstärkning av arbetskrafterna vid nämnda institutioner, vilket bland annat haft till följd att akademien av fondmedel bestritt kostnaderna för en hel del ändamål, som kunna anses vara av statlig natur. Med hänsyn härtill och då det får anses rimligt, att en lämpligare proportion åstadkommes mellan antalet ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare — över 80 procent av den nuvarande personalen innehar icke-ordinarie anställning — anser sig riksdagen böra i princip godkänna Kungl. Maj:ts förslag. I likhet med departementschefen finner riksdagen sig icke böra rikta erinran mot att den nuvarande unionen mellan riksantikvarieämbetet och statens historiska museum bibehålles och att som närmaste chef för museet och myntkabinettet anställs en museidirektör. Härvid förut-

sätter emellertid riksdagen, att det slutliga avgörandet i frågor, som röra sistnämnda institutioner och som skola avgöras i samråd med museidirektören, skall ankomma på riksantikvarien. Den för museidirektören föreslagna löneställningen synes väl avvägd.

Jämväl i övrigt anser sig riksdagen kunna i huvudsak godkänna Kungl. Maj:ts förslag. Vad särskilt angår befattningarna som materialförvaltare, tillika förste expeditionsvakt, samt som rustmästare anser riksdagen, att de särskilda arbetsuppgifter, som avses skola ankomma på dessa befattningshavare, kunna motivera en gynnsammare löneställning än den, som tillkommer förste expeditionsvakt. Med hänsyn bland annat till den allmänna reglering av lönerna inom allmänna civilförvaltningen, varom förslag torde komma att framläggas, anser sig riksdagen emellertid icke kunna för närvarande bifalla Kungl. Maj:ts förslag, att nämnda befattningshavare skulle hänföras till lönegraden B 9. I anknytning till det av lönenämnden beträffande materialförvaltaren framställda förslaget har riksdagen i stället beslutit placera befattningshavarna i fråga i lönegraden B 7 men tillerkänt dem ett särskilt tilläggsarvode av 240 kronor per år, vilket belopp ungefärligen motsvarar en löneklass. Den av nämnda befattningshavare, som av Kungl. Maj:t benämnts materialförvaltare, bör i enlighet med lönenämndens förslag tills vidare benämnas förste expeditionsvakt. Vad riksdagen sålunda beslutit, har medfört de förändringar i den av Kungl. Maj:t föreslagna avlöningsstaten, att anslagsposten till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat minskats med 780 kronor till 195,820 kronor och anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, höjts med 480 kronor till 5,480 kronor. Anslaget i sin helhet har alltså minskats med $(-780 + 480 =)$ 300 kronor till 323,400 kronor.

Enligt statsrådsprotokollet hava framlagts vissa förslag rörande provinsmuseernas organisation och ställning till kulturminnesvården, vilka synas kunna bedömas fristående från den nu föreliggande organisationsfrågan och som ännu ej varit föremål för Kungl. Maj:ts ställningstagande. Även om den provinsiella museiorganisationen kan genomföras utan att anslag å riksdagen anvisas för ändamålet, synes frågans vikt motivera, att Kungl. Maj:t icke tager ställning till densamma, förrän riksdagen beretts tillfälle yttra sig i ärendet.

Riksdagen, som icke velat nu uttala någon mening om den uppflyttning i lönegrad av riksantikvarien och av cheferna för fornminnesavdelningen och byggnadsminnesavdelningen, som av departementschefen ställts i utsikt, får under återopande av vad sålunda anförts anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag,

dels godkänt följande personalförteckning för de under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien lydande riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Personalförteckning:

Befattning.

Lönegrad.

Riksantikvarieämbetet m. m.

Tjänstemän å ordinarie stat:

1 riksantikvarie	A 1
2 antikvarier (avdelningschefer)	B 26
1 sekreterare	B 24
1 bibliotekarie-arkivarie	B 24
2 andre antikvarier	B 21
1 kansliskrivare (kassör)	B 11
1 kansliskrivare (registrator)	B 11
2 första arkivbiträden	B 11
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör	B 8
3 kanslibiträden	B 7
1 förste expeditionsvakt	B 7
1 expeditionsvakt	B 5
1 kontorsbiträde	B 4

Tjänsteman å extra stat:

1 andre antikvarie	B 21
------------------------------	------

Statens historiska museum m. m.

Tjänstemän å ordinarie stat:

1 museidirektör	B 30
4 antikvarier (avdelningsföreståndare)	B 26
3 andre antikvarier	B 21
1 konservator	B 21
1 tecknare	B 17
1 preparatör	B 10
1 rustmästare	B 7
1 kanslibiträde	B 7
1 expeditionsvakt	B 5;

dels godkänt följande avlöningsstat för nämnda, under akademien lydande institutioner, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 195,820
2. Avlöning till tjänsteman å extra stat, <i>förslagsvis</i>	» 6,800
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 5,480
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 91,200
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 6,100
	» 97,300
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 18,000

Summa förslagsanslag kronor 323,400;

dels ock till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 323,400 kronor.

47:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 49) föreslagit riksdagen att till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisa ett *förslagsanslag* av 74,000 kronor.

Riksdagen, som i och för sig icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, utgår från att resekostnaderna i görligaste mån nedbringas genom användning, där så lämpligen låter sig göra, av legitimationskort, berättigande till nedsättning av avgift för järnvägsbiljett. Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 74,000 kronor.

48:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Inredning och utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50) har riksdagen till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Inredning och utrustning* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 25,000 kronor.

49:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Statens historiska museum m. m.: Underhåll och ökande av samlingarna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51) har riksdagen till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Statens historiska museum m. m.: Underhåll och ökande av samlingarna* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 17,000 kronor.

50:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 52) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

51:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Ostasiatiska arkeologiska samlingarna: Avlöningar. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Ostasiatiska arkeologiska samlingarna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Vitterhets-, historie- och antikvitets-*

akademien: Ostasiatiska arkeologiska samlingarna: Avlöningar ett anslag av 22,300 kronor; dels ock till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Ostasiatiska arkeologiska samlingarna: Omkostnader* ett förslagsanslag av 6,500 kronor.

52:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Avlöningar.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 54) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

53:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Omkostnader. Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Undervisningsmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Omkostnader* ett förslagsanslag av 27,900 kronor; dels ock till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Undervisningsmateriel m. m.* ett reservationsanslag av 26,000 kronor.

54:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Stipendier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56) har riksdagen till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Stipendier m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 15,500 kronor.

55:o) **Statens konstråd.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57) och under framhållande av att vad riksdagen under punkten 47:o) anfört rörande användande av legitimationskort äger tillämpning jämväl å denna statsinstitution, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Statens konstråd* för budgetåret 1938/39 auvisat ett anslag av 11,000 kronor.

56:o) **Musikaliska akademien med musikkonservatoriet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 58) föreslagit riksdagen att *dels* å personalförteckningen för musikaliska akademien med musikkonservatoriet uppföra ytterligare 2 lärare i lönegraden B 21, den ene i pianospelning och den andre i sång för musiklärar- och kantors-(kyrkosångar)-examen, ävensom bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga härav föranledda ändringar i den vid nämnda förteckning fogade anmärkningen, *dels* besluta, att avlöningsstaten för musikaliska akademien med musikkonservatoriet skall, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1938/39, erhålla ändrad lydelse på sätt av departementschefen angivits, *dels ock* till Musikaliska akademien med musikkonservatoriet: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 207,600 kronor.

Det av akademien framlagda, av departementschefen för närvarande par-

tiellt tillstyrkta förslaget åsyftar icke en utökning av antalet undervisade elever men väl en förbättring av den undervisning, som redan meddelas. Riksdagen anser sig kunna godkänna Kungl. Maj:ts förslag. I likhet med departementschefen finner riksdagen, att kostnaderna för tentamina och examina för icke-elever — d. v. s. personer, vilka på andra vägar förvärvat sig i stort sett den utbildning, som musikkonservatoriet förmedlar, och vilka vilja skaffa sig formell bekräftelse på denna utbildning genom att undergå prov vid konservatoriet — böra i första hand gäldas med anlitande av de avgifter, som erläggas av dessa icke-elever och som icke synas vara för högt tilltagna. Finnes behov därav föreligga, torde en höjning av avgifterna böra komma till stånd.

Riksdagen får således anmäla, att riksdagen, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag,

dels å personalförteckningen för musikaliska akademien med musikkonservatoriet uppfört ytterligare 2 lärare i lönegraden B 21, den ene i piano-spelning och den andre i sång för musiklärar- och kantors-(kyrkosångar-) examen, ävensom bemyndigat Kungl. Maj:t att vidtaga härav föranledda ändringar i den vid nämnda förteckning fogade anmärkningen;

dels beslutat, att avlöningsstaten för musikaliska akademien med musikkonservatoriet skall, med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1938/39, erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

Avlöningsstat:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 100,400	
— — — — —	»	15,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 83,000	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslags-</i>		
<i>vis</i>	» 3,700	» 86,700
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie		
tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	5,300
		<hr/>
	Summa förslagsanslag	kronor 207,600;

dels ock till *Musikaliska akademien med musikkonservatoriet*: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 207,600 kronor.

57:o) **Musikaliska akademien med musikkonservatoriet: Omkostnader. Musikaliska akademien med musikkonservatoriet: Inköp och bindning av böcker och musikaller samt underhåll och vård av instrument.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Musikaliska akademien med musikkonservatoriet*: Omkostnader ett *förslagsanslag* av 13,900 kronor;

dels ock till *Musikaliska akademien med musikkonservatoriet: Inköp och bindning av böcker och musikalier samt underhåll och vård av instrument* ett reservationsanslag av 7,300 kronor.

58:o) **Musikaliska akademien med musikkonservatoriet: Stipendier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60) har riksdagen till *Musikaliska akademien med musikkonservatoriet: Stipendier m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

59:o) **Teaterrådet.** Kungl. Maj:t har (punkt 61) föreslagit riksdagen att till teaterrådet för budgetåret 1938/39 anvisa ett anslag av 10,500 kronor.

Arvoden till teaterrådets ordförande och ledamöter utgå nu med vissa bestämda belopp per år, oavsett antalet sammanträdesdagar. I konsekvens härmed har jämväl den i statsrådsprotokollet omförmälde suppleantens ersättning bestämts i form av ett till beloppet fixerat årsarvode. Denna arvodessättning skiljer sig från de avlöningsgrunder, som tillämpas i fråga om flertalet andra liknande institutioner av statlig eller halvstatlig karaktär. Till jämförelse må nämnas, att ordföranden och ledamöterna i allmänna civilförvaltningens lönenämnd åtnjuta dels årsarvoden, dels ock, utöver årsarvodena, ett arvode per sammanträdesdag. Suppleant i berörda nämnd äger uppbära allenast arvode för dag, då han deltagit i sammanträde. Riksdagen anser, att arvodena till teaterrådets ordförande och ledamöter till ett kommande år böra avpassas efter liknande grunder. För nästa budgetår ifrågasätter riksdagen icke annan ändring än att arvodet till suppleanten bör utgå i form av arvode för dag, då han är närvarande vid teaterrådets sammanträden.

Mot det för nästa budgetår äskade anslaget har riksdagen icke något att erinra och får således anmäla, att riksdagen till *Teaterrådet* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 10,500 kronor.

Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.

60:o) **Universitetskanslersämbetet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62) har riksdagen till *Universitetskanslersämbetet: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 39,500 kronor.

61:o) **Universitetskanslersämbetet: Omkostnader. Universitetskanslersämbetet: Möblering m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Universitetskanslersämbetet: Omkostnader* ett förslagsanslag av 2,600 kronor; dels ock till *Universitetskanslersämbetet: Möblering m. m.* ett reservationsanslag av 4,000 kronor.

62:o) **Uppsala universitet: Avlöningar. Uppsala universitet: Materiel m. m.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 64) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

63:o) **Uppsala universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket. Uppsala universitet: Stipendier åt studerande. Uppsala universitet: Vissa ersättningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65) får riksdagen, som erinrar om vad riksdagen under punkten 12:o yttrat rörande bokinköp för vissa bibliotek, anmäla, att riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Uppsala universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket* ett reservationsanslag av 148,500 kronor; dels till *Uppsala universitet: Stipendier åt studerande* ett anslag av 6,200 kronor; dels ock till *Uppsala universitet: Vissa ersättningar m. m.* ett anslag av 14,200 kronor.

64:o) **Uppsala universitet: Inredningsarbeten m. m. för universitetsbiblioteket.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 66) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

65:o) **Uppsala universitet: Anskaffning av vetenskaplig utrustning m. m. för vissa institutioner.** Kungl. Maj:t har (punkt 67) föreslagit riksdagen att till Uppsala universitet: Anskaffning av vetenskaplig utrustning m. m. för vissa institutioner för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 77,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehåft två likalydande motioner (I: 25 och II: 34), vari hemställts, att riksdagen måtte öka det av Kungl. Maj:t föreslagna reservationsanslaget till seminariet för nordisk ortnamnsforskning för anskaffande av ett studiebibliotek från 3,000 kronor till 8,000 kronor.

Med hänsyn till det behov av svenska kartor och kartverk, som av allt att döma föreligger vid seminariet för nordisk ortnamnsforskning, bör i anledning av det motionsvis framställda förslaget det av departementschefen för detta seminarium beräknade anslagsbeloppet av 3,000 kronor höjas med 1,000 kronor till 4,000 kronor. I övrigt bifaller riksdagen Kungl. Maj:ts förslag. Förevarande anslag har alltså för nästa budgetår ökats med 1,000 kronor utöver det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet, d. v. s. till 78,000 kronor.

Riksdagen anmäler alltså, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom ovannämnda motioner (I: 25 och II: 34), till *Uppsala universi-*

tet: Anskaffning av vetenskaplig utrustning m. m. för vissa institutioner för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 78,000 kronor.

66:o) **Lunds universitet: Avlöningar. Lunds universitet: Materiel m. m.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 68) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

67:o) **Lunds universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket. Lunds universitet: Stipendier åt studerande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69) har riksdagen, som vill hänvisa till vad som under punkten 12:o yttrats rörande bokinköp för vissa bibliotek, för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Lunds universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket* ett *reservationsanslag* av 137,000 kronor; dels ock till *Lunds universitet: Stipendier åt studerande* ett anslag av 4,900 kronor.

68:o) **Lunds universitet: Anskaffning av möbler och inventarier m. m. för vissa institutioner.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70) har riksdagen till *Lunds universitet: Anskaffning av möbler och inventarier m. m. för vissa institutioner* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 107,600 kronor.

69:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar.** I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71) har riksdagen

dels å personalförteckningen för vissa tjänstemän vid karolinska mediko-kirurgiska institutet och dess institutioner m. m. under rubriken *vetenskapliga institutioner och inrättningar* uppfört 1 tekniskt biträde vid hygieniska institutionen samt 1 tekniskt biträde vid ortopediska kliniken och polikliniken, båda i lönegraden B 7;

dels med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1938/39 höjt den i avlöningsstaten för nämnda institut under rubriken I. Professorer och lärare m. fl. och anslagsposten Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, uppförda posten Arvoden till biträdande lärare m. fl., nu 87,800 kronor, med 1,600 kronor till 89,400 kronor;

dels med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1938/39 uppdelat nämnda anslagspost i två delposter, den ena benämnd Grundbelopp å 224,400 kronor och den andra benämnd Vikariatsersättningar m. m. å förslagsvis 6,000 kronor;

dels med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1938/39 godkänt i nedan angivna delar ändrade lydelse av avlöningsstaten:

II. Vissa tjänstemän vid institutet och dess institutioner m. m.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> kronor	102,100	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t »	16,400	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m. kronor	12,500	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> »	1,000	» 13,500
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> »	8,500	
		<u>Summa kronor 140,500.</u>

Sammandrag.

I. Professorer och lärare m. fl. kronor	575,000
II. Vissa tjänstemän vid institutet och <u>dess institutioner m. m.</u> »	140,500
	<u>Summa förslagsanslag kronor 715,500;</u>

dels ock till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet*: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 715,500 kronor.

70:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72) har riksdagen till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Materiel m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 135,500 kronor.

71:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Bokinköp och bokbindning för biblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73) har riksdagen, som vill hänvisa till vad som under punkten 12:o) yttrats rörande bokinköp för vissa bibliotek, till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Bokinköp och bokbindning för biblioteket* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 24,800 kronor.

72:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Utrustning för kemiska institutionen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74) har riksdagen till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Utrustning för kemiska institutionen* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 6,000 kronor.

73:o) **Tandläkarinstitutet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 75) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för tandläkarinstitutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39, dels ock till Tandläkarinstitutet: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisa ett *förslagsanslag* av 187,300 kronor.

Riksdagen godkänner de ändringar i avlöningsstaten för tandläkarinstitutet, som föranledas av departementschefens förslag om beredande av extra ordi-

narie anställning åt vissa befattningshavare, som nu erhålla ersättning i form av arvoden.

Riksdagen, som jämväl i övrigt bifaller Kungl. Maj:ts förslag, får således anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för tandläkarinstitutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	41,600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t		» 112,730
<i>Anm.:</i> Ur denna anslagspost skola bestridas kostnaderna för lönetillägg med 1,620 kronor för vardera av tre ordinarie lärare på grund av ökad undervisningskyldighet.		
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	24,300
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	3,900
		» 28,200
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>		» 4,770
		Summa kronor 187,300;

dels ock till *Tandläkarinstitutet*: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 187,300 kronor.

74:o) **Tandläkarinstitutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76) har riksdagen till *Tandläkarinstitutet*: *Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 142,000 kronor.

75:o) **Universitetssjukhus: Akademiska sjukhuset i Uppsala: Bidrag till driftkostnader. Universitetssjukhus: Akademiska sjukhuset i Uppsala: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Universitetssjukhus: Akademiska sjukhuset i Uppsala: Bidrag till driftkostnader* ett *förslagsanslag* av 210,000 kronor; dels ock till *Universitetssjukhus: Akademiska sjukhuset i Uppsala: Materiel m. m.* ett *reservationsanslag* av 23,100 kronor.

76:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 78) har riksdagen till *Universitetssjukhus: Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *anslag* av 75,000 kronor.

77:o) **Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar. Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader. Universitets-**

sjukhus: Karolinska sjukhuset: Utrustning. Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar. Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Omkostnader. Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 79) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

78:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm. Universitetssjukhus: Bidrag till pediatrik klinik och poliklinik i Stockholm.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkterna 80 och 81) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

79:o) **Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82) har riksdagen till *Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 10,900 kronor.

80:o) **Gemensamma universitetsändamål: Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83) har riksdagen till *Gemensamma universitetsändamål: Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 42,000 kronor.

81:o) **Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer. Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden. Gemensamma universitetsändamål: Forskarstipendier för docenter vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 84) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer* ett *förslagsanslag* av 1,700 kronor; dels till *Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden* ett *förslagsanslag* av 12,000 kronor; dels ock till *Gemensamma universitetsändamål: Forskarstipendier för docenter vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet* ett *reservationsanslag* av 35,000 kronor.

82:o) **Gemensamma universitetsändamål: Universitetsstatistik.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 85) har riksdagen till *Gemensamma universitetsändamål: Universitetsstatistik* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 12,000 kronor.

83:o) **Gemensamma universitetsändamål: Resestipendier åt ordinarie lärare m. fl. vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86) har riksdagen till *Gemensamma universitetsändamål: Resestipendier åt ordinarie lärare m. fl. vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 20,000 kronor.

84:o) **Gemensamma universitetsändamål: Rese- och traktamentsersättningar åt universitetsrektorerna för vissa resor i universitetsärenden. Gemensamma universitetsändamål: Extra undervisning vid de praktisk-teologiska övningskurserna vid universiteten i Uppsala och Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Gemensamma universitetsändamål: Rese- och traktamentsersättningar åt universitetsrektorerna för vissa resor i universitetsärenden* ett *förslagsanslag* av 1,100 kronor; dels ock till *Gemensamma universitetsändamål: Extra undervisning vid de praktisk-teologiska övningskurserna vid universiteten i Uppsala och Lund* ett *anslag* av 4,000 kronor.

85:o) **Rasbiologiska institutet: Avlöningar. Rasbiologiska institutet: Omkostnader. Rasbiologiska institutet: Materiel m. m.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 88) föreslagit riksdagen i fråga om *anslag till förevarande ändamål* kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

86:o) **Farmaceutiska institutet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89) har riksdagen

dels höjt den i avlöningsstaten för farmaceutiska institutet uppförda *anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal*, nu 300 kronor, med 900 kronor till 1,200 kronor ävensom i anledning härav höjt *avlöningsstatens slutsumma från 76,200 kronor till 77,100 kronor*;

dels ock till *Farmaceutiska institutet: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 77,100 kronor.

87:o) **Farmaceutiska institutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90) har riksdagen till *Farmaceutiska institutet: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 13,600 kronor.

88:o) **Farmaceutiska institutet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 91) har riksdagen till *Farmaceutiska institutet: Materiel m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 8,700 kronor.

89:o) **Ortnamnskommissionen. Bidrag till sammanslutningar, som bedriva ortnamnsundersökningar. Landsmålsundersökningarna i riket. Understödjande av svensk folkminnesforskning.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkterna 92—94) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

Tekniska högskolor m. m.

90:o) **Tekniska högskolan: Avlöningar.** I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 95) har riksdagen

dels å personalförteckningen för tekniska högskolan under rubriken tjänstemän å ordinarie stat uppfört 1 kameralbiträde i lönegraden B 8, ytterligare 1 laboratorievaktmästare i lönegraden B 7 och ytterligare 1 vaktmästare i lönegraden B 5;

dels godkänt följande avlöningsstat för tekniska högskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	556,900
<i>Anm.: Från förestående anslagspost skall utgå jämväl ersättning till den eller de personer, som förordnas att uppehålla en del av rektors undervisningsskyldighet såsom professor.</i>		
2. Avlöning till tjänsteman å indragningsstat, <i>förslagsvis</i>	»	11,200
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	171,800
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	365,750
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	3,850
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	25,200
	<u>Summa kronor</u>	<u>1,134,700</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Avgifter från de studerande	kronor	275,000
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>859,700;</u>

dels ock till *Tekniska högskolan: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 859,700 kronor.

91:o) **Tekniska högskolan: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 96) har riksdagen till *Tekniska högskolan: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 243,600 kronor.

92:o) **Tekniska högskolan: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 97) har riksdagen till *Tekniska högskolan: Materiel m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 417,700 kronor.

93:o) **Tekniska högskolan: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek. Tekniska högskolan: Stipendier. Tekniska högskolan: Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer. Tekniska högskolan: Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 98) har riksdagen, som vill erinra om vad riksdagen under punkten 12:o yttrat beträffande bokinköp för vissa bibliotek, anmäla, att riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Tekniska högskolan: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* ett *reservationsanslag* av 35,000 kronor; dels till *Tekniska högskolan: Stipendier* ett *reservationsanslag* av 20,000 kronor; dels till *Tekniska högskolan: Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer* ett *förslagsanslag* av 300 kronor; dels ock till *Tekniska högskolan: Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar* ett *reservationsanslag* av 2,000 kronor.

94:o) **Tekniska högskolan: Inredningsarbeten m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 99) har riksdagen till *Tekniska högskolan: Inredningsarbeten m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 29,800 kronor.

95:o) **Chalmers tekniska högskola m. m.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 100) föreslagit riksdagen att

dels å personalförteckningen för Chalmers tekniska högskola under rubriken tjänstemän å ordinarie stat uppföra ytterligare en professorsbefattning i lönegraden B 28;

dels besluta, att den vid personalförteckningen fogade anmärkningen skall erhålla i statsrådsprotokollet angiven lydelse;

dels besluta, att professuren i maskinlära, med undervisningsskyldighet företrädesvis i läran om vattenmotorer vid Chalmers tekniska högskola skall från och med den 1 juli 1939 omändras till en professur i maskinelement jämte hiss- och transportanordningar;

dels godkänna i statsrådsprotokollet intagen avlöningsstat för Chalmers tekniska högskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39;

dels godkänna i statsrådsprotokollet intagen personalförteckning och avlöningsstat för tekniska gymnasiet i Göteborg, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39;

dels och till Chalmers tekniska högskola m. m.: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 356,500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag, som i stort sett kunna betecknas som konsekvenser av den beslutade ombildningen av Chalmers tekniska institut till en högskola och av den lägre avdelningen vid institutet till ett tekniskt gymnasium, godkännas av riksdagen. Riksdagen anser sig således böra bifalla jämväl förslaget rörande ombildning till lektorstjänster redan från och med nästa budgetår av de tre kvarvarande andrelärartjänsterna, oaktat tidigare förutsatts, att endast två av dessa tjänster skulle ombildas från och med nästa budgetår och den tredje först från och med budgetåret 1939/40.

Riksdagen får således anmäla att riksdagen, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag,

dels å personalförteckningen för Chalmers tekniska högskola under rubriken Tjänstemän å ordinarie stat uppfört ytterligare en professorsbefattning i lönegraden B 28;

dels beslutat, att den vid personalförteckningen fogade anmärkningen skall erhålla följande ändrade lydelse:

Anm: Professorsbefattningarna, vilka äro 15, omfatta vardera ett av följande amnesområden: 1) fysik; 2) matematik; 3) mekanik och matematik; 4) skeppsbyggeri; 5) byggnadslära och ornamentsritning; 6) teoretisk elektricitetslära med undervisningsskyldighet jämväl i elektroteknikens principer och elektrisk mätteknik; 7) organisk kemi; 8) oorganisk kemi jämte mineralogi och geologi; 9) maskinlära med undervisningsskyldighet företrädesvis i läran om vattenmotorer; 10) maskinlära med undervisningsskyldighet företrädesvis i läran om varmemotorer; 11) väg- och vattenbyggnadslära; 12) elektroteknik med undervisningsskyldighet företrädesvis i elektrotekniska maskinkonstruktioner; 13) kemisk teknologi; 14) byggnadsteknik samt 15) mekanisk värmeteori och förbränningsmotorer;

dels beslutat, att professuren i maskinlära med undervisningsskyldighet företrädesvis i läran om vattenmotorer vid Chalmers tekniska högskola skall från och med den 1 juli 1939 omändras till en professur i maskinelement jämte hiss- och transportanordningar;

dels godkänt följande avlöningsstat för Chalmers tekniska högskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, *förslagsvis*. kronor 180,000

Anm.: Från förestående anslagspost skall utgå jämväl ersättning till den eller de personer, som förordnas att uppehålla någon del av rektors undervisningsskyldighet som professor.

2. Avlöning till tjänsteman å extra stat, *förslagsvis* > 6,800

3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	kronor	52,200
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	96,250
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> »	350	» 96,600
5. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>		» 200
	<u>Summa kronor</u>	<u>335,800</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Elevavgifter	kronor	72,000
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>263,800;</u>

dels godkänt följande personalförteckning för tekniska gymnasiet i Göteborg, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Befattning.	Personalförteckning.	Lönegrad.
	<i>Tjänstemän å ordinarie stat.</i>	
7 lektorer		L 27
1 vaktmästare		B 5

Tjänsteman å övergångsstat.

1 verkstadsingenjör	B 22;
-------------------------------	-------

dels godkänt följande avlöningsstat för tekniska gymnasiet i Göteborg, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	71,600
2. Avlöning till tjänsteman å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	7,600
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	20,000
	<u>Summa kronor</u>	<u>99,200</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Elevavgifter	kronor	6,500
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>92,700;</u>

dels ock till *Chalmers tekniska högskola m. m.*: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 356,500 kronor.

96:o **Chalmers tekniska högskola m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 101) har riksdagen till *Chalmers tekniska högskola m. m.*: *Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 71,000 kronor.

97:o) **Chalmers tekniska högskola m. m.: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 102) har riksdagen till *Chalmers tekniska högskola m. m.: Materiel m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 98,000 kronor.

98:o) **Chalmers tekniska högskola m. m.: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 103) har riksdagen till *Chalmers tekniska högskola m. m.: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 25,000 kronor.

99:o) **Chalmers tekniska högskola m. m.: Stipendier vid högskolan.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 104) har riksdagen till *Chalmers tekniska högskola m. m.: Stipendier vid högskolan* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 2,400 kronor.

100:o) **Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden vid de tekniska högskolorna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 105) har riksdagen till *Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden vid de tekniska högskolorna* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 3,000 kronor.

Skolöverstyrelsen.

101:o) **Skolöverstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 106) föreslagit riksdagen att dels med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1938/39 godkänna av departementschefen förordad ändrad lydelse av den i personalförteckningen för skolöverstyrelsen ingående avdelningen Skolöverstyrelsens statistiska avdelning, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för skolöverstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39, dels ock till Skolöverstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett *förslagsanslag* av 546,900 kronor.

Riksdagen, som icke vill motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag om beredande av utav läroverkslönerregleringen påkallat personligt arvodestillägg åt den nuvarande konsulenten och särskilda föredraganden i ärenden angående husligt arbete, vill i anledning av ett av de sakkunniga för utredning angående skolöverstyrelsens organisation avgivet yttrande framhålla, att riksdagen icke anser sig böra uttala någon uppfattning om behovet av en ordinarie tjänst hos överstyrelsen med arbetsuppgifter, i huvudsak motsvarande den nuvarande konsulentens och särskilda föredragandens. Jämväl i övrigt bifaller riksdagen det av Kungl. Maj:t framställda förslaget och får därför anmäla, att riksdagen, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag,

dels med tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1938/39 godkänt följande ändrade lydelse av den i personalförteckningen för skolöverstyrelsen ingående avdelningen Skolöverstyrelsens statistiska avdelning:

Befattning.

Lönegrad.

Skolöverstyrelsens statistiska avdelning.

1 förste aktuarie, tillika chef	B 26
2 aktuarier	B 21
2 kansliskrivare	B 11
2 kanslibiträden	B 7
1 expeditionsvakt	B 5
4 kontorsbiträden	B 4
1 skrivbiträde	B 2;

dels godkänt följande avlöningsstat för skolöverstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

A v l ö n i n g s s t a t :

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> .	kronor 362,800
2. Avlöning till tjänsteman å indragningsstat, <i>förslagsvis</i> .	» 6,300
3. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i> . . .	» 22,200
4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Grundbelopp	kronor 27,400
b. Vikariatsersättningar m. m., <i>förslagsvis</i> »	800
	» 28,200
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 95,800
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 7,500
	» 103,300
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 24,100
	<u>Summa förslagsanslag kronor 546,900;</u>

dels ock till *Skolöverstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 546,900 kronor.

102:o) **Skolöverstyrelsen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 107) har riksdagen till *Skolöverstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 118,200 kronor.

Allmänna läroverken m. m.

103:o) **Högre lärarinneseminariet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 108) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för högre lärarinneseminariet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39, dels ock till Högre lärarinneseminariet: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 356,700 kronor.

Riksdagen erinrade i skrivelse nr 284/1934, att riksdagens år 1933 församlade revisorer gjort vissa uttalanden i fråga om utgående av dyrtidstillägg och barntillägg å sådan arvodestjänst, som icke vore avsedd att utgöra innehavarens huvudsakliga verksamhet.

I sitt yttrande i anledning av revisorerernas uttalande hade statskontoret med hänsyn till den bristande enhetlighet, som vore rådande på detta område, ej ansett det lämpligen låta sig göra att utan vidare i större eller mindre utsträckning avskaffa för närvarande utgående dyrtidstillägg, utan funnit, att åtgärder i denna riktning borde föregås av en närmare utredning i ämnet. Hela frågan om nu förekommande arvodesbelopp och om dyrtidstillägg å dem borde underkastas en ingående granskning i syfte att, i den mån så låte sig göra, få arvoden bestämda efter mera enhetliga grunder, än vad nu vore fallet, och i samband därmed i möjligaste mån avveckla systemet med dyrtidstillägg å arvoden.

Riksdagen förklarade sig i sin skrivelse finna förevarande spørsmål förtjänt av vidare övervägande genom Kungl. Maj:ts försorg. Av justitieombudsmannens till 1938 års riksdag avlätna ämbetsberättelse framgår, att denna fråga fortfarande är beroende på Kungl. Maj:ts prövning.

Riksdagen vill i anknytning till sin oförmälda skrivelse starkt ifrågasätta lämpligheten av att dyrtidstillägg utgå å de av departementschefen angivna bibliotekarie- och rektorsbiträdesarvodena. För att icke vederbörande befattningshavare skall behöva vidkännas löneminskning synes emellertid en avveckling av dyrtidstilläggen böra förbindas med skäligen höjning av vederbörande arvoden. Frågan kompliceras emellertid av att en del av arvodena uppbäras av personer, som hava tjänstgöringen som sin huvudsakliga sysselsättning, medan arvodestjänsterna i övrigt hava karaktären av bisysslor för vederbörande lärare. Vid en omräkning av arvodena med hänsyn till dyrtidstilläggens bortfallande skulle sistnämnda arvodestagare kunna erhålla ökad behållen inkomst, om hänsyn icke toges till gällande bestämmelser rörande maximering av dyrtidstillägg, medan i motsatt fall de personer, som icke hava arvodestjänsten som bisyssla, skulle komma att få vidkännas minskning i sina löneförmåner. Frågan om sättet för ett avskaffande av dyrtidstilläggen å dessa löneförmåner synes böra tagas under närmare omprövning genom Kungl. Maj:ts försorg. Som en provisorisk anordning för nästa budgetår torde det av Kungl. Maj:t nu framlagda förslaget — innebärande viss arvo-

deshöjning bland annat i sådana fall, då tjänsten utgör innehavarens huvudsakliga verksamhet — kunna godtagas.

Kungl. Maj:ts under denna punkt i övrigt framställda förslag hava icke givit riksdagen anledning till någon huvudsakligare erinran. De i avlöningsstaten ingående anslagsmedlen till avlöningar åt ordinarie och extra ordinarie lärare hava minskats med familjepensionsavdrag. Visserligen har riksdagen ännu icke fattat beslut om allmänna familjepensionsreglementets tillämpning på ifrågavarande lärare. Detta har emellertid icke ansetts böra utesluta, att vederbörande avlöningsanslag redan nu för nästa budgetår beräknas på sätt av departementschefen förordats. Vad nu anförts äger tillämpning jämväl å motsvarande anslag till de allmänna läroverken, seminarierna, blindundervisningsanstalterna och de tekniska läroverken.

Riksdagen får således anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för högre lärarinneseminariet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> .	kronor 277,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Grundbelopp	kronor 7,680
b. Vikariatsersättningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» <u>100</u> 7,780
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 53,000
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» <u>4,000</u> 57,000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 14,920
<u>Summa förslagsanslag kronor 356,700;</u>	

dels ock till *Högre lärarinneseminariet: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 356,700 kronor.

104:o) **Högre lärarinneseminariet: Omkostnader. Högre lärarinneseminariet: Stipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 109) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Högre lärarinneseminariet: Omkostnader* ett *förslagsanslag* av 45,100 kronor; dels ock till *Högre lärarinneseminariet: Stipendier* ett *reservationsanslag* av 1,700 kronor.

105:o) **Allmänna läroverken: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 110) föreslagit riksdagen att

dels medgiva, att enligt de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t kan komma att meddela, en linje med aftonundervisning för real- och studentexamen

må från och med budgetåret 1938/39 eller den senare tidpunkt, Kungl. Maj:t bestämmer, försöksvis anordnas vid allmänt läroverk i Stockholm;

dels medgiva, att rektor vid läroverk, där sådan linje är upprättad, må erhålla ett särskilt arvode å 100 kronor för år räknat för varje klassavdelning i linjen ävensom att lärare, som meddelar undervisning vid sådan linje, må utöver löneförmåner enligt eljest gällande bestämmelser erhålla ett tilläggsarvode av 30 kronor för veckotimme;

dels besluta, att i Ljusdal skall från och med budgetåret 1938/39 eller den senare tidpunkt, Kungl. Maj:t bestämmer, genom successivt övertagande av kommunala mellanskolan därstädes upprättas en fyrklassig samrealskola, under villkor att kommunen åtager sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostad åt rektor eller motsvarande kontant ersättning;

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela erforderliga bestämmelser rörande avlöning under övergångstiden åt rektor vid samrealskolan i Ljusdal ävensom de bestämmelser i övrigt, som må kunna erfordras i samband med upprättandet av nämnda samrealskola;

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för de allmänna läroverken, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39;

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att — utan hinder av sagda personalförteckning — tills vidare under budgetåret 1938/39, då för realskolestadiet avsedd ordinarie ämnesläraryrkebefattning vid samläroverk skall tillsättas, besluta, huruvida befattningen skall kungöras ledig såsom adjunksbefattning eller ämnesläraryrkebefattning;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för de allmänna läroverken, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39;

dels ock till Allmänna läroverken: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 20,850,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft de två likalydande motionerna I: 49 och II: 36, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att kommunala mellanskolan i Älmhult från och med nästa budgetår eller den senare tidpunkt, Kungl. Maj:t kan finna skäligt, successivt skall ombildas till en statens 4-klassiga samrealskola.

Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget om anordnande av *aftonundervisning* vid allmänt läroverk i Stockholm innebär en principiellt betydelsefull nyhet inom läroverksorganisationen. Till den tanke, som ligger till grund för förslaget, nämligen önskvärdheten av att kunna tillvarata studiebegåvningarna, även om de icke kunnat i normal ordning begagna sig av de studiemöjligheter, som nu genom det allmännas försorg finnas anordnade, vill riksdagen giva sin anslutning. Å andra sidan förefinnes anledning understryka vikten av att ungdom utan påtagliga förutsättningar för teore-

tiska studier icke genom statliga åtgöranden ledas in på de intellektuella banorna utan i stället uppmuntras att söka sin utkomst inom yrken, för vilka de kunna vara bättre lämpade och för vilka icke erfordras sådana studier. Om — såsom i statsrådsprotokollet förutsatts — det elevmaterial, som söker sig till aftonundervisningen, blir föremål för en noggrann sovring, torde några olägenheter i antytt hänseende av de föreslagna aftonkurserna icke vara att befara.

Riksdagen anser sig på grund av vad ovan anförts böra bifalla det framlagda förslaget. Riksdagen vill emellertid betona, att de föreslagna lärokurserna få betraktas som en försöksanordning, vars utfall bör avvaktas, innan man går vidare på den inslagna vägen och inrättar nya linjer av samma art. Av naturliga skäl är det allenast de större samhällena, som kunna tänkas komma i fråga som förläggningssorter för sådana linjer. Det kan under sådana förhållanden icke synas obilligt, om från statens sida uppställas krav på att vederbörande kommuner ikläda sig större kostnader för aftonkurserna än som motsvaras av de med tillhandahållandet av lokaler förenade utgifterna. Riksdagen förutsätter därför, att Stockholms stad, om det i en framtid finnes ändamålsenligt att fast inordna aftonkurserna i läroverksorganisationen, bestrider en större del av de med aftonundervisningen förenade kostnaderna än av Kungl. Maj:t förutsatts. Däremot har riksdagen icke funnit skäl föreligga att ifrågasätta särskilda bidrag för ändamålet från stadens sida under den tid, varunder anordningen försöksvis prövas.

Mot den ifrågasatta anordningen av aftonundervisningen har riksdagen icke något att erinra. Vad angår kostnaderna för kursen, må framhållas, att — enligt vad riksdagens vederbörande utskott under hand inhämtat — särskild ersättning icke utgår åt de lärare vid det tekniska läroverket i Eskilstuna, som sysselsättas vid den vid denna läroanstalt anordnade aftonundervisningen. På grund av vad i statsrådsprotokollet anförts, anser sig emellertid riksdagen böra godkänna förslaget om tillerkännande av sådan ersättning åt de lärare, som tagas i anspråk för den nu ifrågasatta aftonundervisningen.

De skäl, som anförts till förmån för förslaget om *förstatligande av kommunala mellanskolan i Ljusdal*, hava synts riksdagen övertygande, och riksdagen, som icke har något att i huvudsak erinra mot detaljerna i Kungl. Maj:ts förslag i denna del, anser sig därför böra bifalla detsamma.

Såvitt riksdagen kan bedöma, kan ett förstatligande jämväl av kommunala mellanskolan i Älmhult vara påkallat. Det faller sig dock svårt för riksdagen att utan jämförelsemateriel bedöma, om andra kommunala mellanskolor böra i detta hänseende tillerkännas företräde framför skolan i Älmhult. Med hänsyn härtill och då riksdagen icke finner sig kunna fatta beslut i denna fråga på grundval av en enskild motion, anser sig riksdagen för närvarande icke kunna fatta beslut i enlighet med det i motionerna I: 49

och II: 36 framställda yrkandet. Riksdagen vill emellertid uttala önskvärheten av att Kungl. Maj:t, i samband med en undersökning rörande i vad mån och på vad sätt den statliga skolverksamheten bör utsträckas till orter, där kommunala mellanskolor för närvarande äro upprättade, tager under omprövning, huruvida icke jämväl kommunala mellanskolan i Älmhult bör ombildas till statlig realskola, och för riksdagen framlägger det förslag, som kan framgå som resultat av en sådan undersökning.

Vid sin behandling av Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av *nya ordinarie lektors- och adjunktstjänster* vid de allmänna läroverken har riksdagen haft anledning ingå på frågan om fördelningen mellan läroverken i förhållande till elevantalet av de nu inrättade ifrågavarande lärartjänsterna. Av uppgifter, som riksdagens vederbörande utskott i detta hänseende under hand erhållit från överstyrelsen och som finnas fogade som bilaga vid utskottets utlåtande, framgår, att tjänsterna i vissa fall fördela sig ganska ojämnt mellan de olika läroanstalterna. Det förtjänar enligt riksdagens mening övervägas, huruvida icke ett uppstående behov av nya lärartjänster vid ett läroverk skulle kunna i viss utsträckning tillgodoses genom överflyttningar av tjänster från andra läroverk. Erfarenheterna från folk- och småskoleseminarierna giva en antydning om de olägenheter, som kunna bliva en följd av att den ordinarie lärarstaben avpassas efter en organisation, som i en framtid kan befinnas bliva för stor för landets behov. Frågan synes riksdagen vara av den vikt, att riksdagen finner sig böra hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte taga berörda spörsmål under övervägande.

Riksdagen anser sig icke böra vidtaga någon ändring i fråga om det antal lektors- och adjunktstjänster, som Kungl. Maj:t föreslagit skola inrättas från och med nästa budgetår. Med anledning av förslaget om inrättande av ytterligare en lektorstjänst vid högre allmänna läroverket i Umeå, finner sig emellertid riksdagen böra uttala önskvärheten av att frågan om orsakerna till de föreliggande svårigheterna att med ordinarie innehavare besätta lärartjänster vid vissa norrländska läroverk av Kungl. Maj:t närmare uppmärksammas och att det utredes, vilka åtgärder som kunna befinnas böra vidtagas för att komma till rätta med dessa svårigheter.

Den i avlöningsstaten ingående delposten till *särskilda arvoden vid provårsläroverk* har av Kungl. Maj:t för nästa budgetår upptagits med ett maximalt belopp av 125,000 kronor. Enligt vad riksdagen inhämtat, har vid beräkningen av detta belopp hänsyn icke tagits till att med anledning av den av 1937 års riksdag beslutade lärarlöneregleringen jämväl extra ordinarie lärare vid provårsläroverk kan komma i åtnjutande av provårsarvode. Därest posten i fråga på grund härav icke skulle visa sig tillräcklig, lär Kungl. Maj:t vara oförhindrad att för ändamålet taga i anspråk erforderligt belopp av det under åttonde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till Allmänna läroverken: Diverse oförutsedda behov. Riksdagen förutsätter emel-

lertid, att anslagsberäkningarna till ett kommande år ske med iakttagande av de på området gällande, ändrade bestämmelserna.

Mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt har riksdagen, som ej anser sig böra vidtaga ändring i de föreliggande anslagsberäkningarna, intet att erinra.

Riksdagen får således anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att enligt de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t kan komma att meddela, en linje med aftonundervisning för real- och studentexamen må från och med budgetåret 1938/39 eller den senare tidpunkt, Kungl. Maj:t bestämmer, försöksvis anordnas vid allmänt läroverk i Stockholm;

dels medgivit, att rektor vid läroverk, där sådan linje är upprättad, må erhålla ett särskilt arvode å 100 kronor för år räknat för varje klassavdelning i linjen ävensom att lärare, som meddelar undervisning vid sådan linje, må utöver löneförmåner enligt eljest gällande bestämmelser erhålla ett tilläggsarvode av 30 kronor för veckotimme;

dels beslutat, att i Ljusdal skall från och med budgetåret 1938/39 eller den senare tidpunkt, Kungl. Maj:t bestämmer, genom successivt övertagande av kommunala mellanskolan därstädes upprättas en fyrklassig samrealskola, under villkor att vederbörande kommun åtager sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostad åt rektor eller motsvarande kontant ersättning;

dels bemyndigat Kungl. Maj:t att meddela erforderliga bestämmelser rörande avlöning under övergångstiden åt rektor vid samrealskolan i Ljusdal ävensom de bestämmelser i övrigt, som må kunna erfordras i samband med upprättandet av nämnda samrealskola;

dels godkänt följande personalförteckning för de allmänna läroverken, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat.

58 rektorer vid högre allmänna läroverk, lön enligt 6 § 1 mom. i avlöningsreglementet	—
<i>Anm.:</i> Av dessa rektorer skola 19 tillhöra avlöningsgruppen I, 23 avlöningsgruppen II och 16 avlöningsgruppen III.	
80 rektorer vid realskolor, lön enligt 6 § 1 mom. i avlöningsreglementet	—
<i>Anm.:</i> Av dessa rektorer skola 4 tillhöra avlöningsgruppen I, 26 avlöningsgruppen II och 50 avlöningsgruppen III.	
413 lektorer	L 27
1,269 adjunkter	L 23
<i>Anm.:</i> Av dessa adjunktstjänster må uppehållas endast så många tjänster, att antalet uppehållna adjunktstjänster å ordinarie stat och å övergångsstat ej överstiger sammanlagt 1,268.	

258 ämneslärarinnor	L 21
107 lärare i teckning	L 20
84 lärare i musik	L 20
94 lärare i gymnastik med lek och idrott	L 20
28 lärarinnor i kvinnlig slöjd	L 16

Tjänstemän å övergångsstat.

44 adjunkter	L 22
------------------------	------

Anm: Av dessa adjunktstjänster må uppehållas endast så många tjänster, att antalet uppehållna adjunktstjänster å ordinarie stat och å övergångsstat ej överstiger sammanlagt 1,268.

dels bemyndigat Kungl. Maj:t att — utan hinder av sagda personalförteckning — tills vidare under budgetåret 1938/39, då för realskolestadiet avsedd ordinarie ämneslärarbefattning vid samläroverk skall tillsättas, avsluta, huruvida befattningen skall kungöras ledig såsom adjunktstjänst eller ämneslärarinnebefattning;

dels godkänt följande avlöningsstat för de allmänna läroverken, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, *förslagsvis* kronor 17,660,000
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, *förslagsvis* » 220,000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl.

Maj:t:

- a. Arvoden åt kvinnliga sakkunniga kronor 1,050
 - b. Arvoden åt tillsynslärare » 30,000
 - c. Personliga tilläggsarvoden åt 5 första lärarinnor » 2,500
 - d. Arvoden åt skolläkare, *förslagsvis* » 127,400
 - e. Arvoden åt bibliotekarier » 73,000
 - f. Arvoden åt biträden å rektorsexpeditionerna » 67,300
 - g. Särskilda arvoden vid provårsläroverk » 125,000
 - h. Särskilda arvoden vid linje för aftonundervisning i Stockholm » 1,200 » 427,450
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:
 - a. Grundavlöningar m. m., *förslagsvis* kronor 2,470,000
 - b. Avlöningsförhöjningar m. m., *förslagsvis* » 200,000 » 2,670,000
 5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* » 199,150

Summa kronor 21,176,600

Särskilda uppbördsmedel:

1. Bidrag från Stockholms stad	kronor	15,000	
2. Av kommuner, respektive lärare erlagda hyresersättningar, respektive hyror	»	274,000	
3. Avkastning av donationer från kronan m. m.	»	37,600	kronor
			<u>326,600</u>
			Nettoutgift kronor 20,850,000;

dels till *Allmänna läroverken: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 20,850,000 kronor;

dels ock beslutat hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte taga under övervägande vad riksdagen ovan anfört rörande överflyttning i vissa fall av lärartjänster mellan läroverk.

106:o) **Allmänna läroverken: Bokinköp och bokbindning.** Kungl. Maj:t har (punkt 111) föreslagit riksdagen att till Allmänna läroverken: Bokinköp och bokbindning för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 100,000 kronor.

Med hänsyn till anslagsändamålets vikt anser sig riksdagen böra medgiva den av Kungl. Maj:t föreslagna avsevärda höjningen av förevarande anslag. I detta sammanhang vill emellertid riksdagen framhålla, att riksdagen har anledning förmoda att vissa av läroverksbiblioteken innehålla värdefulla, äldre men sällan utnyttjade bokbestånd, som det vore önskvärt att kunna på ett mer tillfredsställande sätt än under nuvarande förhållanden är möjligt nyttiggöra för forskningen. En inventering av läroverksbiblioteken i syfte att göra dessa bokskatter kända och utnyttjade synes vara påkallad. Riksdagen, som anser, att en sådan inventering skulle kunna genomföras successivt, vill framkasta tanken att ett utbyte av litteratur mellan läroverksbiblioteken och de större allmänna biblioteken kommer till stånd på så sätt, att de sistnämnda förse läroverksbiblioteken med för läroverksundervisningen lämpad modernare litteratur i utbyte mot omförmälda för läroverksundomen icke tillgängliga bokverk. Denna fråga synes förtjäna att närmare övervägas.

Under åberopande av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, till *Allmänna läroverken: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 100,000 kronor.

107:o) **Allmänna läroverken: Bidrag till ljus- och vedkassorna m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 112) föreslagit riksdagen att till Allmänna läroverken: Bidrag till ljus- och vedkassorna m. m. för budgetåret 1938/39 anvisa ett *förslagsanslag* av 394,000 kronor, därav förslagsvis 12,000 kronor må, efter Kungl. Maj:ts beprövande, användas såsom bidrag till nedbringande

för samtliga lärjungar av avgifterna till nämnda kassor i sådana fall, då berörda avgifter kunna anses alltför tyngande.

Ett anvisande av ett förslagsvis beräknat belopp till omförmälda särskilda ändamål utan att samtidigt vissa maximeringsbestämmelser meddelas skulle enligt utskottets mening strida mot de principer, som följas vid anvisande av förslagsanslag. Riksdagen anser sig på grund härav icke kunna godkänna Kungl. Maj:ts förslag i denna del utan finner sig böra för det ändamål, som tillgodoses medelst förevarande anslag, anvisa ett förslagsanslag av 394,000 kronor, varav *högst* 12,000 kronor till berörda specialändamål. Riksdagen anmäler således, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, till *Allmänna läroverken: Bidrag till ljus- och vedkassorna m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 394,000 kronor, därav *högst* 12,000 kronor må, efter Kungl. Maj:ts beprövande, användas såsom bidrag till nedbringande för samtliga lärjungar av avgifterna till nämnda kassor i sådana fall, då berörda avgifter kunna anses alltför tyngande.

108:o) **Allmänna läroverken: Resestipendier åt lärare.** Kungl. Maj:ts har (punkt 113) föreslagit riksdagen att till Allmänna läroverken: Resestipendier åt lärare i främmande levande språk för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft motionen I: 147, vari hemställts, att riksdagen måtte bevilja 6,800 kronor till resestipendier för lärare vid de allmänna läroverken (inklusive högre lärarinneseminariet), särskilt sådana lärare som tjänstgöra vid provårsläroverk.

I betraktande av de stora utgifter, staten årligen ikläder sig för lärares utbildning, synes det mindre ändamålsenligt, att icke tillräckliga anslagsmedel ställas till förfogande för den fortbildning av lärarpersonalen, som utländska studieresor förmedla. Med hänsyn härtill och till de skäl för en höjning av dessa anslagsmedel, som i motionen anförts, har riksdagen funnit sig böra besluta en höjning av förevarande anslag för nästa budgetår med 2,500 kronor till 17,500 kronor. Anslaget, som bör benämnas Allmänna läroverken: Resestipendier åt lärare, bör för nästa budgetår disponeras sålunda:

1. Resestipendier åt lärare i främmande levande språk	kronor 15,000
2. Resestipendier åt lärare, särskilt vid de läroverk, där provårskurs är anordnad	» 2,500
	<hr/> Summa kronor 17,500.

Anslaget bör, såsom nu är fallet, komma även lärare vid högre lärarinneseminariet och därmed förbundna läroanstalter till godo.

Riksdagen anmäler således, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt den ovannämnda motionen I: 147, till *Allmänna läroverken:*

Resestipendier åt lärare för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 17,500 kronor.

109:o) **Allmänna läroverken: Ersättning för djäknepenningar m. m. Allmänna läroverken: Diverse oförutsedda behov.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 114) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Allmänna läroverken: Ersättning för djäknepenningar m. m.* ett anslag av 8,500 kronor; dels ock till *Allmänna läroverken: Diverse oförutsedda behov* ett *förslagsanslag* av 20,000 kronor.

110:o) **Undervisning genom infödda lärare i tyska, engelska och franska språken vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 115) angående anslag till förvarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

111:o) **Bidrag för undervisning i danska och norska språken vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 116) har riksdagen till *Bidrag för undervisning i danska och norska språken vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 3,000 kronor.

112:o) **Kurser för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 117) föreslagit riksdagen att till kurser för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 29,000 kronor.

Riksdagen har icke något att erinra mot departementschefens förslag om en effektivisering av kurserna i sexualhygien genom utökning av antalet arbetsdagar och medgiver den härav betingade anslagshöjningen.

Riksdagen ser med tillfredsställelse, att Kungl. Maj:t funnit anledning föreligga att — låt vara provisoriskt — vidtaga åtgärder för ordnande av den nu eftersatta utbildningen av lärare i manlig slöjd för de allmänna läroverken och därmed jämförliga läroanstalter. I princip har riksdagen ingenting att erinra mot att den för ändamålet avsedda kursverksamheten planlägges så, att den kan utnyttjas både av lärare med otillräcklig yrkesteknisk erfarenhet och av yrkesmän med mindre tillfredsställande pedagogisk utbildning. Riksdagen finner det dock angelägnast, att den för de sistnämnda planerade kursen nu försöksvis kommer till stånd, och vill därför tillstyrka, att för ändamålet anvisas 7,500 kronor för nästa budgetår. Om behov framdeles finnes föreligga av en kurs jämväl för lärare med otillräcklig yrkesteknisk utbildning, förutsätter riksdagen, att Kungl. Maj:t för en följande riksdag ånyo framlägger förslag om anvisande av medel för

detta ändamål och därvid också tager under närmare övervägande, huruvida den utbildning, som den för ändamålet ifrågasatta sexveckorskursen skulle förmedla, kan förväntas bliva tillräcklig för lärarnas behov.

Mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt har riksdagen intet att erinra. Förevarande anslag har i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag minskats med 7,500 kronor till 21,500 kronor.

Riksdagen anmäler således, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, till *Kurser för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 21,500 kronor.

113:o) **Kommunala läroverk: Understöd åt vissa kommunala gymnasier.** Kungl. Maj:t har (punkt 118) föreslagit riksdagen att till Kommunala läroverk: Understöd åt vissa kommunala gymnasier för budgetåret 1938/39 anvisa ett anslag av 13,700 kronor.

Mot Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen intet att erinra, vadan riksdagen anmäler, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, till *Kommunala läroverk: Understöd åt vissa kommunala gymnasier* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 13,700 kronor.

114:o) **Kommunala läroverk: Bidrag till kommunala flickskolor. Kommunala läroverk: Bidrag till kommunala mellanskolor.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 119) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sina beslut.

115:o) **Kommunala läroverk: Resestipendier åt lärare i främmande levande språk vid kommunala flickskolor och kommunala mellanskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 120) har riksdagen till *Kommunala läroverk: Resestipendier åt lärare i främmande levande språk vid kommunala flickskolor och kommunala mellanskolor* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 6,000 kronor.

116:o) **Privatläroverk: Bidrag till högre goss- och samskolor.** Kungl. Maj:t har (punkt 121) föreslagit riksdagen att dels besluta, att gällande bestämmelser angående statsunderstöd för budgetåret 1937/38 till statsunderstödda enskilda läroanstalter skola äga tillämpning jämväl för budgetåret 1938/39, dock att statsbidrag må utgå till sammanlagt högst 225 parallellavdelningar vid samtliga statsunderstödda privatläroverk, dels ock till Privatläroverk: Bidrag till högre goss- och samskolor för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 538,800 kronor.

Mot Kungl. Maj:ts under denna punkt framställda förslag har riksdagen intet att erinra, vadan riksdagen anmäler, att riksdagen

dels beslutat, att gällande bestämmelser angående statsunderstöd för budgetåret 1937/38 till statsunderstödda enskilda läroanstalter skola äga tillämp-

ning jämväl för budgetåret 1938/39, dock att statsbidrag må utgå till sammanlagt högst 225 parallellavdelningar vid samtliga statsunderstödda privatläroverk;

dels ock till *Privatläroverk: Bidrag till högre goss- och samskolor* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 538,800 kronor.

117:o) **Privatläroverk: Bidrag till högre flickskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 122) har riksdagen

dels beslutat, att den av 1933 års riksdag beslutade ändringen i fråga om beloppet av grundunderstöd till högre flickskola skall äga tillämpning jämväl för budgetåret 1938/39;

dels ock till *Privatläroverk: Bidrag till högre flickskolor* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,365,000 kronor.

118:o) **Privatläroverk: Bidrag till enskilda mellanskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 123) har riksdagen till *Privatläroverk: Bidrag till enskilda mellanskolor* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 77,300 kronor.

119:o) **Privatläroverk: Bidrag till Olofskolan i Stockholm.** Kungl. Maj:t har (punkt 124) föreslagit riksdagen att till *Privatläroverk: Bidrag till Olofskolan i Stockholm* för budgetåret 1938/39 anvisa ett anslag av 10,000 kronor.

Riksdagen, som icke vill motsätta sig den föreslagna anslagshöjningen, framhåller önskvärdheten av att det anslag, som kan i fortsättningen komma skolan till del av statsmedel, såsom nu är fallet hålles skilt från de anslagsmedel, som utgå till övriga statsunderstödda enskilda läroanstalter. Det synes nämligen riksdagen angeläget, att riksdagen sättes i tillfälle att varje år pröva behovet av understöd till denna skola. Riksdagen anmäler således, att riksdagen till *Privatläroverk: Bidrag till Olofskolan i Stockholm* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 10,000 kronor.

120:o) **Privatläroverk: Resestipendier åt lärare i främmande levande språk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 125) har riksdagen till *Privatläroverk: Resestipendier åt lärare i främmande levande språk* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 4,000 kronor.

121:o) **Privatläroverk: Bidrag till de statsunderstödda enskilda läroanstalternas vikariatskassa.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 126) har riksdagen till *Privatläroverk: Bidrag till de statsunderstödda enskilda läroanstalternas vikariatskassa* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 11,600 kronor.

122:o) **Privatläroverk: Ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 127) har riksdagen till *Privatläroverk: Ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 44,000 kronor.

123:o) **Understöd åt vissa anstalter för utbildande av lärarinnor i kvinnlig slöjd.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 128) har riksdagen till *Understöd åt vissa anstalter för utbildande av lärarinnor i kvinnlig slöjd* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 19,000 kronor.

124:o) **Bidrag till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 129) har riksdagen såsom *Bidrag till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 70,000 kronor.

125:o) **Understöd till utbildningskurser för lärarinnor i hushållsgöromål.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 130) har riksdagen till *Understöd till utbildningskurser för lärarinnor i hushållsgöromål* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 12,000 kronor.

126:o) **Nämnden för granskning av läroböcker. Centralnämnden för skolungdomsutbytet med utlandet.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkterna 131 och 132) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevärande ändamål anmäler riksdagen i andra sammanhang sina beslut.

Folkundervisningen.

Anstalter för lärarutbildning m. m.

127:o) **Folkskoleseminarier: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 133) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för folkskoleseminarierna, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för folkskoleseminarierna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39, dels ock till Folkskoleseminarier: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 1,864,400 kronor.

Riksdagen finner i likhet med departementschefen det i hög grad önskvärt, att staten ånyo vidtager åtgärder för beredande av särskild utbildning av lärare för hjälpklasser. Mot detaljerna i det härutinnan framlagda förslaget har riksdagen icke något att i huvudsak erinra. Emellertid anser sig riksdagen böra peka på olägenheten av att de lärare, som genomgå den tillärnade fortsättningskursen, på grund av kursens förläggning till sommarferierna,

icke torde bliva i tillfälle att under kursens gång deltaga i hjälpklassundervisning. Riksdagen vill ifrågasätta, om det icke skulle vara lämpligt och möjligt att råda bot för denna olägenhet genom att nämnda kurs till någon del pågår under lästermin. Det lär stå Kungl. Maj:t fritt att efter närmare prövning av denna fråga vidtaga de anordningar i detta hänseende, som kunna befinnas lämpliga, dock utan överskridande av den ifrågasatta anslagsramen.

Mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt anser sig riksdagen icke böra resa erinran. Riksdagen anmäler alltså, under åberopande av vad sålunda anförts, att riksdagen

dels godkänt följande ändringar i personalförteckningen för folkskoleseminarierna:

Befattning.	Personalförteckning.	Lönegrad.
	<i>Tjänstemän å ordinarie stat.</i>	
76 övningsskollärare		L 20

Tjänstemän å övergångsstat.

1 rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i avlöningsreglementet, avlöningsgruppen III	—
1 lektor	L 27
1 adjunkt	L 23
1 lärare i musik	L 21
1 lärare i manlig slöjd	L 18
2 lärare i trädgårdsskötsel vid enkelseminarium	L 13;

dels godkänt följande avlöningsstat för folkskoleseminarierna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i> .	kronor 1,646,500
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	» 43,400
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Arvoden åt seminarieläkare	kronor 14,100
b. Arvoden åt seminariebibliotekarier	» 7,500
c. Arvoden åt biträden å rektorsexpeditionerna	» 5,900
d. Särskilda arvoden vid provårseminarier	» 19,300
e. Tilläggsarvoden åt lärare vid de vid vissa seminarier anordnade kurserna för utbildande av kyrkomusiker, <i>förslagsvis</i>	» 4,500

f. Arvoden åt lärare vid förberedande kurs vid seminariet i Falun	kronor	1,200	
g. Arvoden vid kurser för utbildande av hjälpklasslärare	»	11,000	kronor 63,500
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Grundavlöningar m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	86,500	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	8,500	» 95,000
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	16,000	
			<u>Summa förslagsanslag kronor 1,864,400;</u>

dels ock till *Folkskoleseminarier: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,864,400 kronor.

128:o) **Folkskoleseminarier: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 134) har riksdagen till *Folkskoleseminarier: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 265,900 kronor.

129:o) **Folkskoleseminarier: Materiel, böcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 135) har riksdagen till *Folkskoleseminarier: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 74,000 kronor.

130:o) **Folkskoleseminarier: Stipendier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136) har riksdagen till *Folkskoleseminarier: Stipendier m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 138,400 kronor.

131:o) **Folkskoleseminarier: Utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 137) har riksdagen till *Folkskoleseminarier: Utrustning* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 25,000 kronor.

132:o) **Småskoleseminarier: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 138) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för småskoleseminarierna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39, dels ock till Småskoleseminarier: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisa ett *förslagsanslag* av 413,600 kronor.

Riksdagen, som icke har något att erinra mot vad sålunda föreslagits, får på grund härav anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, dels godkänt följande personalförteckning för småskoleseminarierna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat.

7 rektorer, lön enligt 6 § 1 mom. i avlösningsreglementet	—
<i>Anm.: Av dessa rektorer skall 1 tillhöra avlösningsgruppen II och 6 avlösningsgruppen III.</i>	
10 adjunkter	L 23
1 lärare i teckning	L 21
2 lärare i musik	L 21
4 lärare i gymnastik med lek och idrott	L 21
23 övningsskollärare	L 20
2 lärarinnor i kvinnlig slöjd	L 18
1 lärarinna i hushållsgöromål	L 16

Tjänstemän å övergångsstat.

8 ämneslärare	L 20
4 övningsskollärare	L 20
1 lärarinna i hushållsgöromål och kvinnlig slöjd	L 16;

dels godkänt följande avlösningsstat för småskoleseminarierna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlösningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 322,000	
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	» 34,700	
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Arvoden åt seminarieläkare	kronor 3,925	
b. Arvoden åt seminariebibliotekarier	» 2,500	
c. Arvoden åt biträden å rektorsexpeditionerna	» 1,400	
d. Tilläggsarvoden åt lärare i trädgårdsskötsel	» 900	
e. Arvode åt ett biträde för matlagningen vid seminariet i Lycksele	» 900	» 9,625
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor 46,600	
b. Avlösningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 300	» 46,900
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	375

Summa förslagsanslag kronor 413,600;

dels ock till *Småskoleseminarier*: Avlöningar för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 413,600 kronor.

133:o) **Småskoleseminarier: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 139) har riksdagen till *Småskoleseminarier: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 86,500 kronor.

134:o) **Småskoleseminarier: Materiel, böcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 140) har riksdagen till *Småskoleseminarier: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 14,300 kronor.

135:o) **Småskoleseminarier: Stipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 141) har riksdagen till *Småskoleseminarier: Stipendier* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 36,000 kronor.

136:o) **Småskoleseminarier: Utrustning.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 142) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

137:o) **Bidrag till avlöning åt vissa på indragningsstat hos landsting uppförda seminarielärare m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 143) har riksdagen dels till *Bidrag till avlöning åt vissa på indragningsstat hos landsting uppförda seminarielärare m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 73,000 kronor; dels ock medgivit, att icke-ordinarie ämneslärarinnan Sigrid Degerman må under budgetåret 1938/39 — därest hon på grund av inskränkning i verksamheten vid statens småskoleseminarier kommer att sakna anställning — bibehållas vid de avlöningsförmåner, hon ägt uppbära såsom icke-ordinarie ämneslärarinna vid småskoleseminariet i Strängnäs under läsåret 1934—35.

138:o) **Bidrag till Ericastiftelsen för lärarutbildning.** Kungl. Maj:t har (punkt 144) föreslagit riksdagen att såsom bidrag till Ericastiftelsen för lärarutbildning för budgetåret 1938/39 anvisa ett anslag av 5,000 kronor.

Med hänsyn till vad av departementschefen anförts finner sig riksdagen böra för nästa budgetår anvisa 5,000 kronor till förevarande stiftelse för dess läkepedagogiska seminarium. Riksdagen anmäler alltså, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, såsom *Biärarag till Ericastiftelsen för lärarutbildning* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 5,000 kronor.

Folkskolinspektionen.

139:o) **Folkskolinspektionen: Avlöningar.** I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 145) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för folkskolinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	467,200
2. Arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t:		
a. Grundbelopp	kronor	1,500
b. Vikariatsersättningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	300
		1,800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.	»	23,400
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	30,000
		<hr/>
	Summa förslagsanslag	kronor 522,400;

dels ock till *Folkskolinspektionen*: *Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 522,400 kronor.

140:o) **Folkskolinspektionen: Reseersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 146) har riksdagen till *Folkskolinspektionen*: *Reseersättningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 175,000 kronor.

Folkskoleväsendet.

141:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor.** Kungl. Maj:t har (punkt 147) föreslagit riksdagen att dels besluta, att lärare vid mindre folkskolor och biträdande lärare vid folkskolor skola från och med den 1 januari 1938 äga av statsmedel åtnjuta lönetillägg enligt av departementschefen förordade grunder, dels ock till *Folkskolor m. m.*: Bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor för budgetåret 1938/39 anvisa ett *förslagsanslag* av 89,500,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehåft

dels motionen I:84, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära sådant tillägg till det för lärare vid folk- och småskolor utfärdade avlöningsreglementet, att även till manlig biträdande lärare vid folkskola må från och med den 1 januari 1938 utgå ett lönetillägg med 450 kronor för år räknat;

dels motionen I:85, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att avlöningsreglementet för lärare vid folk- och småskolor skall äga tillämpning å timlärare i vilket som helst av folkskolans läroämnen utom slöjd och hushållsgöromål;

dels ock de två likalydande motionerna I:45 och II:260, vari hemställts, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag rörande vårt undervisningsväsen i främsta rummet med avseende på dels behovet av en utvidgad yrkesundervisning inom skilda fack och den lämpligaste organisationen av denna, dels en rationell anordning av folkskolans lärostoff samt möjligheten att införa yrkesvalsrådgivning i folkskolans sista klass, dels lämpligheten av att uppdelat fortsättningsskolans uppgifter såväl i fråga om teo-

retisk som praktisk undervisning på andra skolformer, dels ock möjligheterna för en väsentligt utökad allmänt medborgerlig undervisning för ungdom i mera mogen ålder, varvid särskilt bör övervägas ökat stöd åt folkhögskolorna och den fria folkbildningsverksamheten.

1937 års riksdag uttalade sig för att lärare vid mindre folkskolor och biträdande lärare vid folkskolor borde komma i åtnjutande av löneförmåner, som något överstege dem, som komme småskollärarinnorna till del. Det förslag, som av Kungl. Maj:t i detta hänseende nu framlagts, synes riksdagen väl avvägt. Mot detaljerna i Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har riksdagen intet att invända. Riksdagen medgiver sålunda jämväl, att lönetilläggen i fråga må komma vederbörande till godo redan från och med dagen för den av 1937 års riksdag beslutade löneregleringens ikraftträdande, alltså från och med den 1 januari 1938.

Ett tillerkännande av lönetillägg med 450 kronor för år åt manlig biträdande lärare vid folkskola på sätt redan skett ifråga om andra manliga småskollärare är enligt riksdagens mening att betrakta som en konsekvens av den ståndpunkt, som vid behandlingen av frågan om lönereglering för folk- och småskollärare intogs i avseende å löneförmånerna för manliga småskollärare. Riksdagen, som på grund härav finner sig böra bifalla det härutinnan i motionen I: 84 framställda förslaget, förutsätter, att Kungl. Maj:t vidtager åtgärder för beredande av omförmälda lönetillägg åt manlig biträdande lärare vid folkskola. Lämpligen böra även dessa lönetillägg utgå från och med den 1 januari 1938.

Gällande avlöningsreglemente för lärare vid folk- och småskolor äger icke tillämpning å övningslärare. Beträffande timlärare gäller, såsom i motionen I: 85 påpekats, att timlärare i läsämne äger åtnjuta arvode enligt de i 34 § i reglementet meddelade bestämmelserna. Enligt bestämmelserna angående statsbidrag till avlöning av lärare vid folk- och småskolor m. m. utgår statsbidrag till avlöning av timlärare i läsämne, där ej skolöverstyrelsen för visst fall annorlunda medgivit, allenast till skoldistrikt, där överlärare är anställd, och i den mån timlärare förordnats att meddela undervisning det antal veckotimmar, varmed överlärarens undervisningsskyldighet enligt av överstyrelsen fastställd instruktion understiger 30 veckotimmar.

Riksdagen har funnit, att de i den nyssnämnda motionen berörda förhållandena medföra vissa svårigheter och egendomliga konsekvenser, vilka kunna undvikas, därest statsbidrag till arvoden åt timlärare medgives skola utgå till timlärare i läroämne vid folk- och småskolor utom i slöjd och hushållsgöromål. Lämpligen bör sådant statsbidrag utgå under förutsättning, att berörda arvoden ej uppgå till högre belopp än de i 34 § avlöningsreglementet angivna timlärararvodena. Några merutgifter för statsverket torde knappast uppstå vid bifall till vad sålunda föreslagits.

Mot vad av Kungl. Maj:t i övrigt under denna punkt föreslagits har riksdagen icke något att erinra. Nyssberörda förändringar i avseende å löne-

tillägg till manlig biträdande lärare vid folkskola och statsbidrag till timlärare har icke föranlett riksdagen att höja det av Kungl. Maj:t för nästa budgetår beräknade förslagsanslaget till bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor.

I motionerna I: 145 och II: 260 hava framställts förslag i syfte att bringa frågan om en förbättrad och mer allsidig yrkesundervisning under utredning genom Kungl. Maj:ts försorg. Rörande på vad sätt yrkesundervisningen skulle främjas hava i motionerna givits åtskilliga anvisningar. Härförutom hava i berörda motioner till diskussion upptagits vissa spörsmål om en omläggning i övrigt av vårt folkundervisningsväsende och om beredande av en väsentligt utökad allmänt medborgerlig undervisning för ungdom i mera mogen ålder. Av motionärerna har ifrågasatts, att jämväl dessa spörsmål skulle bliva föremål för utredning.

Riksdagen, som delar motionärernas uppfattning om att den nuvarande anordningen av yrkesutbildningen lämnar mycket övrigt att önska — en uppfattning, som också bestyrkes genom det stora antalet på området redan pågående utredningar — finner det angeläget, att effektiva åtgärder, innefattande jämväl anordningar för en planmässig orientering av ungdomen till lämpliga yrkesbanor, vidtagas för att bereda ungdomen möjligheter till en för olika verksamhetsområden lämpad yrkesutbildning. De på området redan arbetande sakkunnigberedningarna torde icke kunna undgå att inom ramen för de för dem gällande utredningsdirektiven beakta de positiva uppslag, som i detta hänseende lämnats av motionärerna. Med hänsyn härtill har riksdagen icke funnit det behöfligt att i särskild skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande dessa frågor. Riksdagen vill emellertid som ett självklart önskemål framhålla vikten av att efter avslutandet av de utredningar, som pågå inom skilda delar av förevarande utbildningsområde, en översyn av de framställda förslagen kommer till stånd i syfte att samordna och enhetliggöra förslagen. Vad nu anförts gäller jämväl de förslag, som redan äro föremål för myndigheternas och Kungl. Maj:ts prövning.

Under åberopande av vad sålunda anförts och under erinran om riksdagens uttalande i det föregående, att vissa i motionerna I: 145 och II: 260 givna uppslag till förbättrande av yrkesundervisningen beaktas vid pågående sakkunnigutredningar, får riksdagen således anmäla, att riksdagen

dels beslutat, att lärare vid mindre folkskolor och biträdande lärare vid folkskolor skola från och med den 1 januari 1938 äga av statsmedel åtnjuta lönetillägg enligt av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1938 angivna grunder;

dels i anledning av den ovannämnda motionen I: 85 medgivit, att statsbidrag må utgå till arvoden åt timlärare i läroämne vid folk- och småskola på sätt av riksdagen ovan angivits;

dels ock till *Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 89,500,000 kronor.

142:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärare i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor eller särskilda slöjdskolor.** Kungl. Maj:t har (punkt 148) föreslagit riksdagen att till Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärare i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor eller särskilda slöjdskolor för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 3,650,000 kronor.

Kungl. Maj:ts ifrågakarande förslag bifaller riksdagen.

Under åberopande av vad riksdagen under punkten 103:o yttrat rörande utgående av dyrtidstillägg å bisyssleavvoden vill riksdagen framhålla angelägenheten av att Kungl. Maj:t tager under överbägande, huruvida icke de å arvoden å förevärnde lärare i slöjd utgående dyrtidstilläggen lämpligen böra inarbetas i dessa arvoden. I följd av den av 1937 års riksdag beslutade lönerögleringen för lärare vid folk- och småskola utgå från och med den 1 januari 1938 dyrtidstillägg å lönerna för sistnämnda lärare i huvudsak enligt de grunder, som gälla för nyreglerade verk, medan dyrtidstillägg å berörda slöjdarvoden utgå enligt samma grunder som tidigare gällt, d. v. s. i anslutning till grunderna för dyrtidstillägg vid oreglerade verk. Bland annat ur kameral synpunkt är det önskvärt, att dyrtidstillägg över huvud taget icke utgå å dessa arvoden, vilka i stället böra undergå skälig förhöjning för att kompensera de bortfallande dyrtidstilläggen. Riksdagen finner det önskvärt, att förslag i ämnet förelägges 1939 års riksdag.

Riksdagen anmäler, att riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärare i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor eller särskilda slöjdskolor* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 3,650,000 kronor.

143:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärarinnor i hushållsgöromål vid egentliga folkskolor m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 149) får riksdagen, som vill framhålla, att vad riksdagen under nästföregående punkt yttrat rörande utgående av dyrtidstillägg å arvoden till lärare i slöjd äger motsvarande tillämpning jämväl å förevärnde arvoden åt lärarinnor i hushållsgöromål, anmäla, att riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärarinnor i hushållsgöromål vid egentliga folkskolor m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 400,000 kronor.

144:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöande av lärare å vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter och vid vissa barnhem intagna barn i skolåldern.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöande av lärare å vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter och vid vissa barnhem intagna barn i skolåldern* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 130,000 kronor.

145:o) **Folkskolor m. m.: Folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränssorter.** Kungl. Maj:t har (punkt 151) föreslagit riksdagen att till Folkskolor m. m.: Folkundervisningens befrämjande i rikets nordli-

gaste gränsorter för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

Såsom framgår av den i ämnet verkställda utredningen, hava de i kungörelsen nr 469/1924 omförmälda lönetilläggen till lärare vid folkskolor inom vissa av rikets nordligaste gränsorter till en del motiverats med hänsyn till de särskilda språksvårigheterna i denna landsända. Riksdagen har därför icke något att invända emot, att lönetillägg av denna art må jämväl efter löneregleringens ikraftträdande utgå med skäligt belopp. Då lönetilläggen till ej ringa del avse ersättning av den art, som numera till vederbörande lärare utgår i form av kallortstillägg, bör en viss försiktighet iakttagas vid bestämmandet av lönetilläggets belopp. Riksdagen, som finner skäl tala för att lönetilläggen böra utgå med samma belopp för alla lärare, har funnit statskontorets av departementschefen biträdda förslag väl avvägt och anser sig därför böra medgiva ett lönetillägg av 150 kronor för varje ifrågakommande lärare. Härvid förutsätter riksdagen i likhet med statskontoret, att lönetillägg endast skall tillkomma lärare i skolor, där språksvårigheterna verkligen motivera en dylik förmån. Riksdagen utgår från att Kungl. Maj:t tager under omprövning, huruvida icke den i kungörelsen nr 469/1924 införda förteckningen öfver de skoldistrikt, inom vilka lönetillägg skola utgå, bör på grund härav omarbetas. Lämpligen böra de lönetillägg, som sålunda tillstyrkts, komma vederbörande lärare till del från och med den 1 januari 1938.

Riksdagen anser sig icke böra göra ändring i de av Kungl. Maj:t verkställda anslagsberäkningarna och anmäler, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, till *Folkskolor m. m.: Folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränsorter* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 200,000 kronor.

146:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till vissa kostnader för skolundervisning åt lots- och fyrapersonalens barn.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 152) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till vissa kostnader för skolundervisning åt lots- och fyrapersonalens barn* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 35,000 kronor.

147:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt föreståndarinnor och biträdande föreståndarinnor vid skolhem och arbetsstugor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 153) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt föreståndarinnor och biträdande föreståndarinnor vid skolhem och arbetsstugor* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 170,000 kronor.

148:o) **Folkskolor m. m.: Understöd åt vissa lärarinnor, som på grund av folkskoleväsendets omorganisation förlorat sin anställning.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 154) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

149:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till inackordering av skolbarn i skolhem, arbetsstugor eller enskilda hem.** Kungl. Maj:t har (punkt 155) föreslagit riksdagen att till Folkskolor m. m.: Bidrag till inackordering av skolbarn i skolhem, arbetsstugor eller enskilda hem för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 950,000 kronor.

Riksdagen, som icke har något att erinra mot de av Kungl. Maj:t verkställda anslagsberäkningarna, får anmäla, att riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till inackordering av skolbarn i skolhem, arbetsstugor eller enskilda hem* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 950,000 kronor.

150:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn.** Mot Kungl. Maj:ts förslag (punkt 156) har riksdagen intet att erinra, varför riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 600,000 kronor.

151:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till anordnande av skolbarnsbespisning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 157) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till anordnande av skolbarnsbespisning* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 300,000 kronor.

152:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till skolhemsbyggnader och deras inredning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 158) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till skolhemsbyggnader och deras inredning* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 150,000 kronor.

153:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till undervisningslokaler m. m.** Mot Kungl. Maj:ts förslag (punkt 159) har riksdagen intet att erinra och får förty anmäla, att riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till undervisningslokaler m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 7,500,000 kronor.

154:o) **Folkskolor m. m.: Understödjande av folkskolebarns ferie- och studieresor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 160) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Understödjande av folkskolebarns ferie- och studieresor* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 75,000 kronor.

155:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till Skytteanska skolan i Tärna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 161) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till Skytteanska skolan i Tärna* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 15,000 kronor.

156:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till svensk undervisning för svenska barn i utlandet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 162) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till svensk undervisning för svenska barn i utlandet* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 19,100 kronor.

157:o) **Folkskolor m. m.: Fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 163) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

158:o) **Nomadskolor: Avlöningar.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 164) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att i annat sammanhang anmäla sitt beslut.

159:o) **Nomadskolor: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 165) har riksdagen till *Nomadskolor: Omkostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 95,000 kronor.

160:o) **Nomadskolor: Stipendier åt lapsktalande elever vid folkskoleseminarierna i Luleå och Umeå. Nomadskolor: Gratialer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 166) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Nomadskolor: Stipendier åt lapsktalande elever vid folkskoleseminarierna i Luleå och Umeå* ett förslagsanslag av 800 kronor; dels ock till *Nomadskolor: Gratialer* ett anslag av 800 kronor.

161:o) **Fortsättningsskolor: Bidrag till avlöning åt lärare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 167) har riksdagen till *Fortsättningsskolor: Bidrag till avlöning åt lärare* för budgetåret 1938/39 anvisat ett förslagsanslag av 5,000,000 kronor.

162:o) **Fortsättningsskolor: Bidrag till centralisering av fortsättningsskolväsendet.** Kungl. Maj:t har (punkt 168) föreslagit riksdagen att till *Fortsättningsskolor: Bidrag till centralisering av fortsättningsskolväsendet* för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 300,000 kronor.

Den pågående centraliseringen av fortsättningsskolväsendet har betydelse icke blott ur statsekonomisk synpunkt utan är av vikt jämväl med hänsyn till de förbättringar av denna skolform, som därigenom kunna ernås. Särskilt bör framhållas, att en centralisering av fortsättningsskolan ofta möjliggör, att fortsättningsundervisningen kan i större utsträckning göras yrkesbetonad och inriktas på undervisning i hushållsgöromål. Riksdagen, som vill framhålla önskvärdheten av att den på området pågående utvecklingen i görligaste mån främjas, förutsätter, att vederbörande myndigheter hava sin

uppmärksamhet riktad på behovet av en ökad centralisering av fortsättnings-skolväsendet.

Mot Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen icke något att erinra och anmäler därför, under åberopande av vad ovan anförts, att riksdagen till *Fortsättningsskolor: Bidrag till centralisering av fortsättningsskolväsendet* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 300,000 kronor.

163:o) **Fortsättningsskolor: Utbildningskurser för lärare.** Kungl. Maj:t har (punkt 169) föreslagit riksdagen att till *Fortsättningsskolor: Utbildningskurser för lärare* för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

Riksdagen, som icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, anser sig böra utgå från att urvalet av deltagare i de jordbrukskurser, som kunna komma till stånd, sker med beaktande av att vederbörande kursdeltagare icke blott har förutsättningar att tillgodogöra sig kursundervisningen utan också på grund av sina föregående erfarenheter och sin allmänna lämplighet besitter förmåga att meddela en tillfredsställande undervisning på detta yrkesområde.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Fortsättningsskolor: Utbildningskurser för lärare* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 20,000 kronor.

Högre folkskolor och folkhögskolor.

164:o) **Högre folkskolor: Understöd.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 170) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

165:o) **Högre folkskolor: Resestipendier åt lärare i främmande levande språk.** Kungl. Maj:t har (punkt 171) föreslagit riksdagen att till Högre folkskolor: Resestipendier åt lärare i främmande levande språk för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 1,500 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att skolöverstyrelsen hemställt om beviljande för nästa budgetår av ett anslag av 28,000 kronor till resestipendier jämväl åt vissa andra befattningshavare vid folkundervisningsväsendet, men att departementschefen funnit sig icke kunna för närvarande förorda bifall till denna hemställan.

Riksdagen, som väl inser betydelsen av att lärarna genom studieresor sättas i tillfälle att tillägna sig en för sin lärarverksamhet lämplig fortbildning, förutsätter, att Kungl. Maj:t ägnar denna fråga uppmärksamhet och för 1939 års riksdag framlägger förslag i ämnet. Riksdagen medgiver för nästa budgetår fortsatt anvisande av 1,500 kronor till resestipendier åt lärare i främmande levande språk vid högre folkskolor.

Riksdagen anmäler således, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, till *Högre folkskolor: Resestipendier åt lärare i främmande levande språk* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 1,500 kronor.

166:o) **Folkhögskolor: Understöd. Folkhögskolor: Stipendier åt elever. Folkhögskolor: Understöd för utbildning av lärare.** Kungl. Maj:t har (punkterna 172 och 173) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1938/39 anvisa dels till *Folkhögskolor: Understöd* ett förslagsanslag av 1,340,000 kronor, dels ock till *Folkhögskolor: Stipendier åt elever* ett förslagsanslag av 650,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft de två likalydande motionerna I: 65 och II: 91, vari hemställts, att riksdagen måtte för understöd för utbildning av lärare och lärarinnor vid folkhögskolor för budgetåret 1938/39 anvisa ett anslag av 4,500 kronor.

Riksdagen godkänner departementschefens förslag om en höjning av de nu utgående stipendierna till elever vid folkhögskolor samt förutsätter härvid, att de gynnsammare stipendiegrunderna skola tillämpas allenast beträffande elever i sådana kurser, som påbörjas efter den 1 juli 1938. Härutinnan åberopar riksdagen vad riksdagen i annat sammanhang i motsvarande hänseende yttrat beträffande anslag till understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter.

Till understöd för utbildning av lärare och lärarinnor vid folkhögskolor har icke utgått något anslag sedan budgetåret 1932/33. Vissa likartade utbildningsanslag, som liksom det sistnämnda varit av statsfinansiella skäl indragna, hava successivt ånyo uppförts å riksstaten. Riksdagen har funnit vad i de ovanberörda motionerna anförts utgöra en vägande motivering för ett återupptagande å riksstaten jämväl av förevarande utbildningsanslag. För ändamålet har riksdagen ansett böra för nästa budgetår anvisa 4,500 kronor. Understödet i fråga har ansetts lämpligen böra utgå från ett särskilt reservationsanslag å 4,500 kronor, benämnt *Folkhögskolor: Understöd för utbildning av lärare*. Givetvis avser anslaget också kvinnliga lärare.

Riksdagen, som i övrigt godkänner Kungl. Maj:ts förslag, får således anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och de ovan nämnda motionerna I: 65 och II: 91, för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Folkhögskolor: Understöd* ett förslagsanslag av 1,340,000 kronor; dels till *Folkhögskolor: Stipendier åt elever* ett förslagsanslag av 650,000 kronor; dels ock till *Folkhögskolor: Understöd för utbildning av lärare* ett *reservationsanslag* av 4,500 kronor.

Abnormundervisningen.

167:o) **Läroanstalter för blinda: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 174) har riksdagen, som åberopar vad riksdagen under

punkten 103:o) yttrat rörande beredande av kompensation åt vissa befattningshavare för minskning i dyrtidstillägg på grund av övergång från oreglerat till reglerat dyrtidstillägg,

dels godkänt följande avlöningsstat för läroanstalterna för blinda, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat:

1.	Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 183,600
2.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.	» 3,560
3.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a.	Grundavlöningar m. m.	kronor 10,100
b.	Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 800 » 10,900
4.	Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 7,040

Summa förslagsanslag kronor 205,100;

dels ock till *Läroanstalter för blinda: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 205,100 kronor.

168:o) **Läroanstalter för blinda: Omkostnader.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 175) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

169:o) **Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 176) har riksdagen dels beslutit, att till ordinarie vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, tekniska läroverken i Örebro, Malmö och Härnösand, tekniska elementarskolorna i Norrköping och Borås samt elektrotekniska fackskolan i Västerås skola under budgetåret 1938/39 utgå tillfälliga lönetillägg enligt enahanda bestämmelser som för budgetåret 1937/38;

dels förklarar, att i fråga om tillerkännande av tillfälliga lönetillägg åt icke-ordinarie befattningshavare skall för budgetåret 1938/39 gälla vad i sådant hänseende blivit för budgetåret 1937/38 beslutat;

dels godkänt följande avlöningsstat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1938/39:

Avlöningsstat:

1.	Avlöningar till lärare, husmoder och översköterska, <i>förslagsvis</i>	kronor 50,000
2.	Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat:	
a.	Lön och tjänstgöringspenningar	kronor 4,650

Avlöningsstat.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
1 maskinist	1,100	650	1,750
1 vaktmästare	900	550	1,450
1 vaktmästare	900	550	1,450
<i>Anm.:</i> För maskinist och vaktmästare kan lönen efter 3 år höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.			
Summa kronor	—	—	4,650

b. Ålderstillägg, *förslagsvis* kronor 1,200

c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, *förslagsvis* » 150 kronor 6,000

3. Avlöning till tjänsteman å övergångsstat:

a. Lön och tjänstgöringspenningar kronor 1,800

Avlöningsstat.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
1 kvinnligt skrivbiträde, tillika räkenskapsförare	1,300	500	1,800
<i>Anm.:</i> Härtill kunna komma tre ålderstillägg, vart och ett å 200 kronor, efter respektive 5, 10 och 15 års tjänstgöring. Av varje ålderstillägg skola 100 kronor utgöra lön och 100 kronor tjänstgöringspenningar.			
Summa kronor	—	—	1,800

b. Ålderstillägg, *förslagsvis* » 400

c. Fyllnadsarvoden till vikarier, *förslagsvis* » 100 » 2,300

4. Arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t, » 1,300

5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:

a. Grundavlöningar m. m. kronor 7,700

b. Avlöningsförhöjningar m. m., *förslagsvis* » 1,200 » 8,900

6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* » 1,400

Summa förslagsanslag kronor 69,900;

dels ock till *Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 69,900 kronor.

170:o) **Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Omkostnader.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 177) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla till beslut.

171:o) **Skrivmaskiner åt avgående blindskolelever.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 178) har riksdagen till *Skrivmaskiner åt avgående blindskolelever* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 7,800 kronor.

172:o) **Järnvägsresor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 179) har riksdagen till *Järnvägsresor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 6,000 kronor.

173:o) **Fria frakter för arbetsmaterialier till blinda hantverkare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 180) har riksdagen till *Fria frakter för arbetsmaterialier till blinda hantverkare* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 4,000 kronor.

174:o) **Understöd åt blivande blindlärare. Tryckning av blindskrifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 181) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Understöd åt blivande blindlärare* ett *reservationsanslag* av 1,000 kronor; dels ock till *Tryckning av blindskrifter* ett *reservationsanslag* av 7,000 kronor.

175:o) **Läroanstalter för dövstumma: Avlöningar. Läroanstalter för dövstumma: Omkostnader. Bidrag till tysta skolan i Lidingö.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 182) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

176:o) **Bidrag till tidning för dövstumma. Bidrag till svenska föreningen för dövas väl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 183) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Bidrag till tidning för dövstumma* ett anslag av 1,000 kronor; dels ock till *Bidrag till svenska föreningen för dövas väl* ett anslag av 8,000 kronor.

Yrkesundervisningen.

177:o) **Tekniska läroverk: Avlöningar. Tekniska läroverk: Omkostnader. Tekniska läroverk: Materiel, böcker m. m. Tekniska läroverk: Stipendier.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 184) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

178:o) **Tekniska läroverk: Undervisning i färgeriteknik vid tekniska elementarskolan i Norrköping.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 185) har riksdagen till *Tekniska läroverk: Undervisning i färgeriteknik vid tekniska elementarskolan i Norrköping* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 3,200 kronor.

179:o) **Handelsgymnasier: Understöd.** Kungl. Maj:t har (punkt 186) föreslagit riksdagen att till Handelsgymnasier: Understöd för budgetåret 1938/39 anvisa ett anslag av 330,900 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft

dels de två likalydande motionerna I: 88 och II: 166, vari hemställts, att utöver det av Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagna understödet å 4,000 kronor till Gävle högre handelsinstitut i dess egenskap av handelsgymnasium riksdagen måtte bevilja nämnda läroanstalt ett ytterligare understöd av 12,000 kronor eller sammanlagt 16,000 kronor;

dels ock de två likalydande motionerna I: 149 och II: 240, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att handelsgymnasierna måtte för ökandet av antalet friplatser och nedsatta avgifter för mindre bemedlade elever erhålla ett tilläggsanslag av 35,000 kronor för arbetsåret 1938—39 under villkor att nu gällande procenttal för avgiftslindringar höjes från 15 till 30.

Riksdagen har icke något att erinra mot en höjning av förevarande anslag med *dels* 3,400 kronor i syfte att bereda möjligheter för en utökning av handelsgymnasiet i Hälsingborg med ytterligare en parallellavdelning, *dels* ock 5,400 kronor till mötande av de ökade utgifter för löner vid handelsgymnasierna, som på grund av gällande villkor för statsunderstöd till dessa läroanstalter bliva en följd av 1937 års reglering av lönerna för lärarpersonalen vid de statliga läroanstalterna.

I likhet med departementschefen måste riksdagen beteckna som en brist, att statsunderstödda handelsgymnasier icke finnas inrättade i Norrland. I både Umeå och Sundsvall föreligger av allt att döma behov av sådana läroanstalter. Dessa städer kunna karakteriseras som huvudorter inom landområden med väl utvecklad merkantil och industriell verksamhet, och anledning finnes därför att antaga att elevrekryteringen kommer att bliva tillfredsställande. Vad särskilt angår Umeå, torde det vara önskvärt, att en av-

lastning kan ske av det onormalt stora gymnasiet vid det högre allmänna läroverket i denna stad. Det synes troligt, att man genom att inrätta ett handelsgymnasium i staden kan vinna det dubbla syftet att minska tillströmningen till läroverksgymnasiet och leda en del av ungdomen över till praktiska yrkesbanor. Riksdagen vill därför godkänna departementschefens förslag om att statsunderstöd må utgå till handelsgymnasier i de nämnda båda städerna.

Att även i Gävle föreligger behov av handelsgymnasium framgår bland annat därav, att Gävle högre handelsinstitut för närvarande i realiteten, ehuru utan statsunderstöd, tjänstgör såsom handelsgymnasium med en relativt betydande elevtillströmning. Riksdagen finner det i sin ordning, att, såsom departementschefen förutsatt, jämväl denna läroanstalt såsom handelsgymnasium kommer i åtnjutande av statligt stöd.

Departementschefen har föreslagit, att till handelsgymnasierna i Umeå och Sundsvall skulle utgå normalt understöd, d. v. s. bidrag med omkring tre fjärdedelar av ifrågakommande utgifter — innebärande under första verksamhetsåret ett bidrag av 12,600 kronor till handelsgymnasiet i Umeå och 13,500 kronor till handelsgymnasiet i Sundsvall — medan motsvarande anstalt i Gävle skulle understödjas med ett bidrag av 4,000 kronor om året. I de likalydande motionerna I:88 och II:166 har som nämnts yrkats, att sistnämnda understödsbelopp måtte höjas till 16,000 kronor.

Riksdagen har visserligen ingenting att i och för sig erinra mot att understöden till de båda förra handelsgymnasierna i enlighet med departementschefens förslag utgå med normala belopp. Det synes emellertid riksdagen lämpligt att till en början och innan gymnasierna trätt i full verksamhet iakttaga en viss försiktighet vid medelsanvisningen. Tillfälle bör också beredas vederbörande landsting att — vilket riksdagen finner rimligt — ekonomiskt intressera sig för verksamheten. På grund härav vill riksdagen för nästa budgetår medgiva ett bidrag av 10,000 kronor till ettvar av de tillämnade handelsgymnasierna i Umeå och Sundsvall.

Vad angår handelsgymnasiet i Gävle, har vad i motionerna anförts övertygat riksdagen om att det av departementschefen för denna läroanstalt ifrågasatta understödet får anses vara tilltaget i underkant. Bedömandet av lämpligheten av en höjning av understödet, exempelvis till det högsta belopp, som enligt gällande grunder för statsbidrag av denna art kan utgå, försvåras emellertid till en del av de ganska rikliga tillskott av donationsmedel, som nu stå till förfogande för verksamheten. Såvitt riksdagen kan bedöma, skulle ett statsbidrag med det av motionärerna äskade beloppet innebära, att detta handelsgymnasium och Gävle stad komme i en förmånligare ställning i statsbidragshänseende än exempelvis Umeå och Sundsvall. I avvaktan på en närmare utredning genom Kungl. Maj:ts försorg i dessa hänseenden finner sig riksdagen icke böra för närvarande sträcka sig längre

än till att medgiva, att statsbidraget till handelsgymnasiet i Gävle för nästa budgetår bestämmes till 7,000 kronor.

Till omförmälda tre nya handelsgymnasier bör alltså under nästa budgetår utgå statsunderstöd med (10,000 + 10,000 + 7,000 =) 27,000 kronor mot av departementschefen föreslagna 30,100 kronor, innebärande en anslagsminskning med 3,100 kronor.

Vid sin behandling år 1937 av två likalydande motioner, i vilka liksom i de båda ovannämnda motionerna I:149 och II:240 framstälts förslag om ökat statsbidrag till handelsgymnasierna i syfte att möjliggöra en sänkning av elevavgifterna vid dessa gymnasier, anförde riksdagens vederbörande utskott, att utskottet funne behov föreligga av en höjning av statsbidraget till handelsgymnasierna i syfte att nedbringa elevernas utgifter för genomgången av dessa läroanstalter. Då emellertid, fortsatte utskottet, denna fråga borde prövas i sitt samband med motsvarande förhållanden vid jämförbara läroanstalter, främst de tekniska läroverken, vilken prövning närmast borde ske genom Kungl. Maj:ts försorg, fann sig utskottet icke kunna för det dåvarande tillmötesgå det av motionärerna gjorda yrkandet. Riksdagen fattade beslut i överensstämmelse med vad utskottet sålunda uttalat.

Riksdagen vill i anslutning till nämnda uttalande framhålla, att den höjning av elevstipendierna vid folkhögskolorna, som av riksdagen i det föregående företagits, gör det i de nu föreliggande motionerna framställda förslaget än mer befogat. Riksdagen, som icke finner sig kunna på grundval av enskilda motioner fatta positivt beslut i denna fråga, förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t tager under övervägande behovet av en höjning av statsbidragen till handelsgymnasierna i berörda syfte och för 1939 års riksdag framlägger det förslag i ämnet, som därav kan föranledas.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt de ovannämnda motionerna I:88 och II:166, till *Handelsgymnasier: Understöd* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 327,800 kronor.

180:o) **Handelsgymnasier: Resestipendier åt lärare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 187) har riksdagen till *Handelsgymnasier: Resestipendier åt lärare* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 1,000 kronor.

181:o) **Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 188) har riksdagen till *Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 2,400,000 kronor.

182:o) **Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom.** Kungl. Maj:t har (punkt 189) föreslagit riksdagen att till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 1,250,000 kronor.

Riksdagen, som icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får således anmäla, att riksdagen till *Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,250,000 kronor.

183:o) **Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning.** Kungl. Maj:t har (punkt 190) föreslagit riksdagen att till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 495,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft de två likalydande motionerna I: 87 och II: 162, vari hemställts, att riksdagen till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning för budgetåret 1938/39 måtte anvisa ett reservationsanslag av 525,000 kronor samt att de 30,000 kronor, som anvisas utöver Kungl. Maj:ts förslag, i främsta rummet måtte användas till förstärkning av anslagen till sådana enskilda anstalter för yrkesundervisning, vilka stå under direkt ledning av yrkesorganisationer och yrkeskorporationer eller eljest utöva sin verksamhet utan inriktning på egen ekonomisk vinst.

Riksdagen, som beaktar den stora betydelsen av en under lämpliga former bedriven hemslöjdsundervisning, har icke något att erinra mot en höjning av förevarande anslag i syfte att bland annat öka möjligheterna att medelst statsmedel främja sådan undervisning. Såsom i motionerna framhållits, medför en under sådana förhållanden vidtagen anslagshöjning ingen nämnvärd förbättring i statsbidragshänseende för exempelvis den yrkesundervisning, som meddelas genom föranstaltande av förutnämnda yrkesorganisationer och yrkeskorporationer. Riksdagen delar motionärernas uppskattning av den av de sistnämnda institutionerna meddelade yrkesutbildningen och finner den förtjänt av ökat stöd från statsmakternas sida, i den mån den icke är inriktad på ekonomisk vinst. Då emellertid riksdagen icke anser sig böra nu vidtaga en höjning av förevarande anslag utöver den av Kungl. Maj:t föreslagna, förutsätter riksdagen i stället, att av anslaget ett belopp av omkring 70,000 kronor i stället för det av departementschefen ifrågasatta beloppet av 75,000 kronor beräknas för anstalter för hemslöjdsundervisning och att det belopp av omkring 5,000 kronor, som i så fall frigöres, kommer omförmälda, av vissa yrkesorganisationer m. fl. anordnade yrkesundervisning till godo.

Riksdagen anmäler således, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts

förslag och de ovannämnda motionerna I: 87 och II: 162, till *Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 495,000 kronor.

184:o) **Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 191) har riksdagen, som finner vad riksdagen under punkten 166:o yttrat rörande sättet för ikraftträdandet av de fördelaktigare stipendiegrunderna för elever vid folkhögskolorna böra äga tillämpning jämväl i fråga om de nu förevarande elevstipendierna, till *Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 650,000 kronor.

185:o) **Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Stipendier åt elever vid verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 192) har riksdagen till *Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Stipendier åt elever vid verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 700,000 kronor.

186:o) **Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till tekniska skolan i Stockholm.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 193) föreslagit riksdagen ifråga om anslag till förevarande ändamål, kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

187:o) **Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 194) har riksdagen till *Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 24,400 kronor.

188:o) **Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till vävskolan i Borås.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 195) har riksdagen till *Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till vävskolan i Borås* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 25,700 kronor.

189:o) **Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till John Lennings vävskola i Norrköping.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 196) har riksdagen till *Särskilda anstalter för yrkesundervisning:*

Bidrag till John Lennings vävskola i Norrköping för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 18,000 kronor.

190:o) **Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till anskaffning av färgeri- och appreturutrustning vid John Lennings vävskola i Norrköping.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 197) har riksdagen till *Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till anskaffning av färgeri- och appreturutrustning vid John Lennings vävskola i Norrköping* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 25,000 kronor.

191:o) **Utbildande av lärare vid yrkesundervisningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 198) har riksdagen till *Utbildande av lärare vid yrkesundervisningen* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 30,000 kronor.

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

192:o) **Bidrag till sällskapet för folkundervisningens befrämjande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 199) har riksdagen såsom *Bidrag till sällskapet för folkundervisningens befrämjande* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 1,500 kronor.

193:o) **Understöd åt folkbiblioteksväsendet.** Kungl. Maj:t har (punkt 200) föreslagit riksdagen att till understöd åt folkbiblioteksväsendet för budgetåret 1938/39 anvisa ett förslagsanslag av 1,485,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehåft motionen I: 89, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta en förhöjning av maximum för statsunderstöd åt bibliotek vid sjukvårdsinrättningar till två kronor per sängplats för år räknat.

Vid 1937 års riksdag förelåg till behandling en motion, vari hemställdes, att riksdagen måtte besluta en förhöjning av anslagsmaximum för bibliotek vid sjukvårdsinrättningar från en krona till två kronor per sängplats. I sitt utlåtande nr 8 förklarade sig statsutskottet beakta önskvärdenheten av att även denna biblioteksform erhöle största möjliga understöd från det allmännas sida. Då emellertid utskottet förutsatte, att Kungl. Maj:t ägnade uppmärksamhet åt frågan och verkställde erforderlig utredning, ansåg sig utskottet icke kunna tillstyrka vad i motionen sålunda yrkats.

Ett likartat yrkande har enligt det föregående nu framställts i motionen I: 89. Såsom i motionen erinrats, föreligger numera en utredning i ämnet från skolöverstyrelsens sida, vilken dock enligt vad riksdagens vederbörande utskott inlämnat inkommit till ecklesiastikdepartementet så sent, att frågan

icke kunnat tagas under överbägande i årets statsverksproposition. Riksdagen, som åberopar vad nämnda utskott vid 1937 års riksdag i ärendet anförde, utgår från att Kungl. Maj:t för 1939 års riksdag framlägger det förslag i ämnet, som kan befinnas av omständigheterna påkallat.

Mot Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen icke något att invända, och riksdagen får därför anmäla, att riksdagen till *Understöd åt folkbiblioteksväsendet* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,485,000 kronor.

194:o) **Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 201) föreslagit riksdagen att dels till understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 247,000 kronor, dels ock föreskriva, att de av 1937 års riksdag beslutade grunderna angående anslaget fördelning under budgetåret 1937/38 skola äga motsvarande tillämpning för budgetåret 1938/39.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft motionen II: 50, vari hemställts, att riksdagen till understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, för budgetåret 1938/39 måtte bevilja ett reservationsanslag av 300,000 kronor och beträffande detta anslag i övrigt göra de medgivanden, som av Kungl. Maj:t föreslagits.

Med hänsyn till den pågående utredningen rörande omläggning av föreläsungsverksamheten finner sig riksdagen icke kunna medgiva någon väsentligare höjning av förevarande anslag för nästa budgetår. Då emellertid riksdagen har sig bekant, att vissa svårigheter uppkommit vid finansierandet av de föreläsningar, som äro anordnade i samband med studiecirkelverksamhet, vill riksdagen medgiva, dels att av den av Kungl. Maj:t föreslagna anslagshöjningen ett belopp av 5,000 kronor tages i anspråk för ytterligare understödjande av föreläsningar av nyssnämnd art, dels ock att anslaget i samma syfte höjes med ytterligare 5,000 kronor utöver Kungl. Maj:ts förslag. Förevarande anslag har alltså för nästa budgetår uppförts med 252,000 kronor, varav högst 50,000 kronor skola användas till anordnande av populärvetenskapliga föreläsningar i samband med studiecirkelverksamhet.

Riksdagen anmäler således, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och den ovannämnda motionen II: 50, dels till *Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar*, för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 252,000 kronor; dels ock föreskrivit, att de av 1937 års riksdag beslutade grunderna angående anslaget fördelning under budgetåret 1937/38 skola äga motsvarande tillämpning för budgetåret 1938/39, dock att högst 50,000 kronor skola användas till anordnande av populärvetenskapliga föreläsningar i samband med studiecirkelverksamhet.

195:o) **Understöd för anordnande av flyttande folkhögskolekurser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 202) har riksdagen till *Understöd för anordnande av flyttande folkhögskolekurser* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 60,000 kronor.

196:o) **Bidrag till arbetarnas bildningsförbund för organisations- och administrationskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 203) har riksdagen till *Bidrag till arbetarnas bildningsförbund för organisations- och administrationskostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 35,000 kronor.

197:o) **Bidrag till svenska landsbygdens studieförbund för organisations- och administrationskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 204) har riksdagen till *Bidrag till svenska landsbygdens studieförbund för organisations- och administrationskostnader* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 7,000 kronor.

198:o) **Understöd för anordnande av universitetscirklar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 205) har riksdagen till *Understöd för anordnande av universitetscirklar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 7,600 kronor.

199:o) **Understöd för anordnande av studieledarkurser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 206) har riksdagen till *Understöd för anordnande av studieledarkurser* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 5,000 kronor.

200:o) **Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande.** Kungl. Maj:t har (punkt 207) föreslagit riksdagen att såsom bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 383,500 kronor.

Riksdagen har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag om anvisande försöksvis för budgetåret 1938/39 av anslag till anställande av särskilda instruktörer för nykterhetsupplysning. Anvisandet av fortsatt anslag för ändamålet får bliva beroende av de erfarenheter beträffande verksamheten, som under den närmaste tiden vinnas. Riksdagen vill särskilt understryka angelägenheten av att som instruktörer anställas för uppgiften väl lämpade personer. Sker så, är det icke uteslutet, att institutionen kan bliva till verklig nytta för nykterhetsrörelsen.

Jämväl i övrigt bifaller riksdagen Kungl. Maj:ts förslag och får följaktligen anmäla, att riksdagen såsom *Bidrag till undervisnings- och upplysnings-*

verksamhet m. m. för nykterhetens främjande för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 383,500 kronor.

201:o) **Bidrag till folkliga musikskolan i Arvika.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 208) har riksdagen såsom *Bidrag till folkliga musikskolan i Arvika* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 15,000 kronor.

202:o) **Statens studielån: Nämnden för statens studielån. Statens studielån: Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 209) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Statens studielån: Nämnden för statens studielån* ett anslag av 7,200 kronor; dels ock till *Statens studielån: Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån* ett förslagsanslag av 3,200 kronor.

203:o) **Statens biografbyrå: Avlöningar. Statens biografbyrå: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 210) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Statens biografbyrå: Avlöningar* ett förslagsanslag av 52,700 kronor; dels ock till *Statens biografbyrå: Omkostnader* ett förslagsanslag av 10,300 kronor.

204:o) **Befrämjande av vissa i samband med biografväsendet stående ändamål.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 211) har riksdagen till *Befrämjande av vissa i samband med biografväsendet stående ändamål* för budgetåret 1938/39 anvisat ett reservationsanslag av 16,000 kronor.

Gymnastiska centralinstitutet.

205:o) **Gymnastiska centralinstitutet: Avlöningar. Gymnastiska centralinstitutet: Omkostnader. Gymnastiska centralinstitutet: Materiel, böcker m. m. Gymnastiska centralinstitutet: Stipendier. Gymnastiska centralinstitutet: Särskild undervisning i idrott och gymnastik m. m. Gymnastiska centralinstitutet: Anordnande av kostnadsfria övningar i gymnastik för medlemmar av Stockholms förenade studentkårer. Gymnastiska centralinstitutet: Allmän arkitektävling rörande nybyggnad för institutet.** I anledning av vad Kungl. Maj:t (punkterna 212—216) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sina beslut.

Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.

206:o) **Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 217) har riksdagen till *Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 190,000 kronor.

207:o). **Understöd åt inhemska skönlitterära författare av utmärkt förtjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 218) har riksdagen till *Understöd åt inhemska skönlitterära författare av utmärkt förtjänst* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 30,000 kronor.

208:o) **Nusvensk ordbok: Understöd åt professorn K. O. Östergren för fortsatt utgivande av ordboken. Nusvensk ordbok: Teknisk hjälp vid ordbokens utgivning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 219) har riksdagen för budgetåret 1938/39 anvisat dels till *Nusvensk ordbok: Understöd åt professorn K. O. Östergren för fortsatt utgivande av ordboken* ett anslag av 8,000 kronor; dels ock till *Nusvensk ordbok: Teknisk hjälp vid ordbokens utgivning m. m.* ett *reservationsanslag* av 4,000 kronor.

209:o) **Understöd åt kontraktsprosten L. P. R. Matsson för fullföljande av hans Rosa-forskningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 220) har riksdagen till *Understöd åt kontraktsprosten L. P. R. Matsson för fullföljande av hans Rosa-forskningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 3,700 kronor.

210:o) **Understöd åt doktor P. Rosenius för fullföljande av hans arbete »Sveriges fåglar och fågelbon».** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 221) har riksdagen till *Understöd åt doktor P. Rosenius för fullföljande av hans arbete »Sveriges fåglar och fågelbon»* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 4,000 kronor.

211:o) **Understöd åt skriftställaren E. H. Thörnberg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 222) har riksdagen till *Understöd åt skriftställaren E. H. Thörnberg* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 3,000 kronor.

212:o) **Bidrag till föreningen Pietas.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 223) har riksdagen såsom *Bidrag till föreningen Pietas* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 1,000 kronor.

213:o) **Bidrag till svenska naturskyddsföreningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 224) har riksdagen såsom *Bidrag till svenska naturskyddsföreningen* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 1,500 kronor.

214:o) **Bidrag till vetenskapsakademien för förvaltning av nationalparker och naturskyddsärenden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 225) har riksdagen såsom *Bidrag till vetenskapsakademien för förvaltning av nationalparker och naturskyddsärenden* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 12,000 kronor.

215:o) **Bidrag till utgivning och registrering av svenska folksagor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 226) har riksdagen såsom *Bidrag till utgivning och registrering av svenska folksagor* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 8,000 kronor.

216:o) **Bidrag till forskningar rörande lapskt språk och lapsk kultur.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 227) har riksdagen såsom *Bidrag till forskningar rörande lapskt språk och lapsk kultur* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 4,000 kronor.

217:o) **Bidrag till utgivande av svenska folkskolans historia.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 228) har riksdagen såsom *Bidrag till utgivande av svenska folkskolans historia* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 5,000 kronor.

218:o) **Bidrag till utredigering och tryckning av framlidne revisionssekreteraren Nils Anderssons efterlämnade samlingar av äldre svensk folkmusik.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 229) har riksdagen såsom *Bidrag till utredigering och tryckning av framlidne revisionssekreteraren Nils Anderssons efterlämnade samlingar av äldre svensk folkmusik* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 5,000 kronor.

219:o) **Bidrag till bearbetning av visst material från filosofie doktor Sven Hedins expeditioner i det inre Asien åren 1927—1934.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 230) har riksdagen såsom *Bidrag till bearbetning av visst material från filosofie doktor Sven Hedins expeditioner i det inre Asien åren 1927—1934* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 50,000 kronor.

220:o) **Bidrag till bearbetning av vissa norrskensobservationer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 231) har riksdagen såsom *Bidrag till bearbetning av vissa norrskensobservationer* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 3,000 kronor.

221:o) **Resestipendier åt journalister.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 232) har riksdagen till *Resestipendier åt journalister* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 5,000 kronor.

Diverse.

222:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 233) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

223:o) **Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 234) har riksdagen till *Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 1,500 kronor.

224:o) **Sveriges anslutning till den baltisk-geodetiska kommissionen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 235) har riksdagen till *Sveriges anslutning till den baltisk-geodetiska kommissionen* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 500 kronor.

225:o) **Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 236) har riksdagen till *Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 7,500 kronor.

226:o) **Bidrag till svenska institutet i Rom m. m.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 237) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

227:o) **Bidrag till skandinaviska konstnärsföreningen i Rom.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 238) har riksdagen såsom *Bidrag till skandinaviska konstnärsföreningen i Rom* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 1,000 kronor.

228:o) **Hyra för ett arbetsbord vid zoologiska stationen i Neapel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 239) har riksdagen till *Hyra för ett arbetsbord vid zoologiska stationen i Neapel* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 1,800 kronor.

229:o) **Bidrag till Institut d'études scandinaves vid Paris universitet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 240) har riksdagen

som *Bidrag till Institut d'études scandinaves vid Paris universitet* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 2,000 kronor.

230:o) **Upphållande vid universitetet i Tartu av en professur i svenska språket och litteraturen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 241) har riksdagen för *Upphållande vid universitetet i Tartu av en professur i svenska språket och litteraturen* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 8,500 kronor.

231:o) **Understöd åt svenska läroverket i Hapsal.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 242) har riksdagen till *Understöd åt svenska läroverket i Hapsal* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 12,000 kronor.

232:o) **Understöd åt svenska folkhögskolan i Birkas.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 243) har riksdagen till *Understöd åt svenska folkhögskolan i Birkas* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 7,000 kronor.

233:o) **Bidrag till bestridande av kostnaderna för internationella astronomiska unionens kongress i Stockholm år 1938.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 244) har riksdagen såsom *Bidrag till bestridande av kostnaderna för internationella astronomiska unionens kongress i Stockholm år 1938* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 6,000 kronor.

234:o) **Bidrag till bestridande av kostnaderna för internationella botaniska kongressen i Stockholm år 1940.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 245) har riksdagen såsom *Bidrag till bestridande av kostnaderna för internationella botaniska kongressen i Stockholm år 1940* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 15,000 kronor.

235:o) **Bidrag till bestridande av kostnaderna för internationella pennklubbskongressen i Stockholm år 1939.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 246) har riksdagen såsom *Bidrag till bestridande av kostnaderna för internationella pennklubbskongressen i Stockholm år 1939* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 6,000 kronor.

236:o) **Befrämjande av internationellt-kulturellt samarbete genom studentutbyte.** Kungl. Maj:t har (punkt 247) föreslagit riksdagen att till befrämjande av internationellt-kulturellt samarbete genom studentutbyte för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag* av 36,000 kronor.

Ett studentutbyte av ifrågasatt art kan otvivelaktigt bliva av värde för vårt lands kulturella förbindelser med utlandet. Riksdagen anvisar därför anslag för ändamålet.

Det synes emellertid möjligt att något reducera det äskade anslaget. Då stipendierna avses skola täcka jämväl studenternas resekostnader och reseutgifterna för studenterna från de nordiska grannländerna äro lägre än motsvarande utgifter för de övriga studenterna, torde det vara möjligt att sänka anslaget med 4,000 kronor till 32,000 kronor. I detta sammanhang vill riksdagen framhålla, att det till ett kommande år förtjänar övervägas, huruvida det icke vore ändamålsenligt att bestrida stipendierna till studenter från de nordiska länderna från ett särskilt å riksstaten uppfört anslag, varifrån lämpligen kunde utgå jämväl statens bidrag till vissa likartade ändamål, exempelvis till stipendier åt vissa folkhögskolelever för vistelse vid grannländernas folkhögskolor ävensom det under nästföljande punkt omförmälda bidraget till svenska kommittén för nordiskt-akademiskt samarbete.

Riksdagen anmäler således, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, till *Befrämjande av internationellt-kulturellt samarbete genom studentutbyte* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 32,000 kronor.

237:o) **Bidrag till svenska kommittén för nordiskt-akademiskt samarbete.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 248) har riksdagen till *Bidrag till svenska kommittén för nordiskt-akademiskt samarbete* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 5,000 kronor.

238:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 249) har riksdagen, som i övrigt hänvisar till vad riksdagen i ämnet anfört i sin skrivelse nr 33, till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *reservationsanslag* av 250,000 kronor.

239:o) **Extra utgifter.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 250) om anslag till extra utgifter kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

240:o) **Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst. Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare vid folkskoleväsendet m. m. Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst. Dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisnings- m. fl. anstalter.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkterna 251 och 252) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål, kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

241:0) **Reglering av vissa kursförluster.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 253) har riksdagen till *Reglering av vissa kursförluster* för budgetåret 1938/39 anvisat ett *förslagsanslag* av 28,000 kronor.

Stockholm den 30 april 1938.

Med undersåtlig vördnad.
